

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	45

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	11
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	11
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	14
7. DENETİM BULGULARI	15
8. EKLER.....	41

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı.....	2
Tablo 2: İdari Personel Sayıları.....	4
Tablo 3: Akademik Personel Sayıları.....	4
Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	5
Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri	6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri	7
Tablo 8: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	7

KISALTMALAR

AB : Avrupa Birliği

BKMYBS : Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Sosyal Tesisler İktisadi İşletme Sermayesinin Üniversite Bilançosunda Hatalı Yer Alması
2. Döner Sermaye İşletmesine Yatırılan Sermaye Tutarının Üniversite Bilançosunda Yer Almaması

B. Diğer Bulgular

1. Döviz Varlıklarının İlgili Hesapta Takip Edilmemesi
2. Vadesinde Ödenmeyen Alacakların Takipli Alacaklar Hesabında Yıl Sonunda Muhasebeleştirilmesi
3. Geçici Kabul Noksanları Kesintilerinin Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi
4. Kanunda Sayılan Haller Dışında Dolu Kadroya Vekâlet Ettirilmesi ve Vekâlet Ettirilen Kişinin Harcama Yetkililiği Görevini Yapması
5. Birden Fazla Kamu İdaresinden Ücret Geliri Elde Edenlerin Gelir Vergisi Matrahının Kümülatif Olarak Hesaplanmaması
6. Tek Bölümlü Fakülte/Yüksekokula Bölüm Başkanı Görevlendirilmesi
7. Sosyal Tesis İşletmesi Tarafından Ödenmesi Gereken Giderlerin Üniversite Özel Bütçesinden Ödenmesi
8. Alınan Nakit Teminatların İşin Sonunda İlgilisine İade veya Hazineye Gelir Aktarımı İşlemlerinin Gerçekleştirilmemesi
9. Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alım Platformuna (EKAP) Kaydedilmemesi
10. Parasal Limit Dahilinde Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımlarda Yasaklılık Teyidinin Yapılmaması
11. Temsil Ağırlama Faaliyetleri Kapsamında Gerçekleştirilen Alımlarda Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmaması

12. BAP Kaynakları ile Satın Alınan Bazı Taşınırın Proje Bitiminde Kullanılmaya Devam Edilmesi

13. Bilimsel Araştırma Projelerinin Öngörülen Sürede Tamamlanmaması

14. İdarenin Aleyhine Sonuçlanan Davalarda Sorumlulara Rücu İşleminin Yapılmaması

15. Sosyal Güvenlik Kurumu Tarafından Uygulanan İdari Para Cezalarının Üniversite Bütçesinden Ödenmesine Rağmen İlgililere Rücu Edilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Selçuk Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden 11 Nisan 1975'te yürürlüğe giren "4 Üniversitenin Kurulması ile İlgili 1873 sayılı Kanun"la kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunudur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Selçuk Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır.

Akademik yapısı Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Bilimsel Araştırma Birimi Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Selçuk Üniversitesi bünyesinde 7 Enstitü, 23 Fakülte, 1 Konservatuvar, 5 Yüksekokul, 23 Meslek Yüksekokulu, 54 Uygulama ve Araştırma Merkezi, 21 Koordinatörlük, 1 Uzaktan Eğitim Merkezi ile 1 Teknokent, 1 İnnopark ve 1 Teknoloji Transfer Ofisi faaliyet göstermektedir.

Selçuk Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
<ul style="list-style-type: none">• Rektör• Rektör Yardımcıları• Genel Sekreterlik• Genel Sekreter Yardımcıları• Özel Kalem Müdürlüğü• İç Denetim Birimi• Hukuk Müşavirliği• Daire Başkanlıkları• Bilgi İşlem Daire Başkanlığı• İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı• Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı• Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı• Personel Daire Başkanlığı• Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı• Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı• Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı• Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü• Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri	<ul style="list-style-type: none">• Fakülteler• Akşehir İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi• Akşehir Müh. Ve Mimarlık Fakültesi• Beyşehir Ali Akkanat İşletme Fakültesi• Beyşehir Ali Akkanat Turizm Fakültesi• Diş Hekimliği Fakültesi• Eczacılık Fakültesi• Edebiyat Fakültesi• Eğitim Fakültesi• Fen Fakültesi• Güzel Sanatlar Fakültesi• Hemşirelik Fakültesi• Hukuk Fakültesi• İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi• İletişim Fakültesi• İslami İlimler Fakültesi• Mimarlık ve Tasarım Fakültesi• Sağlık Bilimleri Fakültesi• Spor Bilimleri Fakültesi• Teknoloji Fakültesi

<ul style="list-style-type: none">• İş Sağlığı ve Güvenliği Şube Müdürlüğü• Koruma ve Güvenlik Müdürlüğü• Rektörlük Yazı İşleri Müdürlüğü• Selçuk Üniversitesi İletişim Merkezi• Sıfır Atık Yönetim Birimi	<p>Tıp Fakültesi Turizm Fakültesi Veteriner Fakültesi Ziraat Fakültesi</p> <ul style="list-style-type: none">• Enstitüler Eğitim Bilimleri Enstitüsü Fen Bilimleri Enstitüsü Mevlana Araştırmaları Enstitüsü Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Selçuklu Araştırmaları Enstitüsü• Konservatuvar Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı• Yüksekokullar: Akşehir Kadir Yallagöz Sağlık Yüksekokulu Beyşehir Ali Akkanat Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Çumra Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Sivil Havacılık Yüksekokulu Yabancı Diller Yüksekokulu• Meslek Yüksekokulları Akören Ali Rıza Ercan Meslek Yüksekokulu Akşehir Meslek Yüksekokulu Atçılık Meslek Yüksekokulu Beyşehir Ali Akkanat Meslek Yüksekokulu Bozkır Meslek Yüksekokulu Cihanbeyli Meslek Yüksekokulu Çumra Meslek Yüksekokulu Doğanhisar Meslek Yüksekokulu Güneysınır Meslek Yüksekokulu Hadim Meslek Yüksekokulu Huğlu Meslek Yüksekokulu Hukuk Fak. Adalet Meslek Yüksekokulu İlgin Meslek Yüksekokulu Kadınhanı Faik İçil Meslek Yüksekokulu Karapınar Aydoğanlar Meslek Yüksekokulu Kulu Meslek Yüksekokulu Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Sarayönü Meslek Yüksekokulu Silifke Taşucu Meslek Yüksekokulu Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Tasarım Meslek Yüksekokulu Taşkent Meslek Yüksekokulu Yunak Meslek Yüksekokulu• Bölüm Başkanlıkları(Rektörlüğe Bağlı) Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölüm Başkanlığı Türk Dili Bölüm Başkanlığı• Uygulama ve Araştırma Merkezleri (54 adet) ile Uzaktan Eğitim Merkezi
--	---

--	--

2021 yılsonu itibariyle toplam 64.350 öğrenci bulunan Üniversitede; 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'na göre istihdam edilen, 539 profesör, 257 doçent, 450 doktor öğretim üyesi, 575 öğretim görevlisi, 911 araştırma görevlisi, 14 yabancı uyruklu sözleşmeli öğretim görevlisi olmak üzere toplam 2.746 akademik personel, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre istihdam edilen 1.126 idari personel, 624 sözleşmeli personel ve 2.388'i sürekli, 3'ü geçici olmak üzere toplam 2.391 işçi personel bulunmaktadır. Toplam personel sayısı 6.887'dir.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetleri Sınıfı	588	398	986
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	311	246	557
Teknik Hizmetleri Sınıfı	138	97	235
Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı	3	1	4
Avukatlık Hizmetleri Sınıfı	5	3	8
Yardımcı Hizmetler Sınıfı	80	69	149
Din Hizmetleri Sınıfı	1	0	1
TOPLAM	1.126	814	1.940

Tablo 3: Akademik Personel Sayıları

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	539	63	602	539	-
Doçent	257	78	335	257	-
Dr. Öğretim Üyesi	450	110	560	450	-
Öğretim Görevlisi	575	41	616	575	-
Araştırma Görevlisi	911	200	1111	911	-
TOPLAM	2.732	492	3.224	2.732	-

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 767.510.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde 174.435.765,97 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 941.945.765,97 TL'ye ulaşmış olup, ödeneğin %95'i yani 896.278.204,33TL'si kullanılmıştır.

Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%) (Toplam Ödeneye Göre)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	544.237.000,00	582.601.455,00	571.631.861,40	98,1	63,8
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	87.182.000,00	93.736.147,00	90.373.994,31	96,4	10,1
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	62.520.000,00	89.475.916,75	75.035.458,57	83,9	8,4
05-Cari Transferler	24.477.000,00	126.438.247,22	125.305.455,23	99,1	14,0
06-Sermaye Giderleri	49.094.000,00	49.694.000,00	33.931.434,82	68,3	3,8
TOPLAM	767.510.000,00	941.945.765,97	896.278.204,33	95,2	100,0

2021 yılında bütçe giderleri %95 seviyesinde gerçekleşmiş, gider kalemleri tamamında gerçekleşme ödeneğin altında kalmıştır. Bütçe giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %16,8 oranında aşılmıştır.

Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri/Erasmus Değişim Programı/Mevlana Değişim Programı/Farabi Değişim Programı/AB hibe işlemleri olmak üzere 2021 yılı için toplam 31.394.963,03 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2021 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	44.327.000,00	55.141.813,23	124,4	6,1
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	664.940.000,00	789.803.900,10	118,8	87,5
05-Diğer Gelirler	58.243.000,00	57.607.055,20	98,9	6,4
TOPLAM	767.510.000,00	902.552.768,53	117,6	100,0

2021 yılında bütçe gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı %117,6 seviyesinde olmuştur. Bütçe tahminine göre teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde %24,4 oranında, alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler de ise %18,8 oranında üzerinde; diğer gelirlerde %1,1 oranında altında bir gerçekleşme meydana gelmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirleri ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL)	2020 Yılı (TL)	2021 Yılı (TL)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
	(A)	(B)	(C)		
Personel Giderleri	416.710.669,90	472.751.959,29	571.631.861,40	13,4	20,9
SGK Devlet Prim Giderleri	65.776.793,06	73.803.699,77	90.373.994,31	12,2	22,5
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	62.108.024,92	52.205.588,09	75.035.458,57	-15,9	43,7
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	-	-
Cari Transferler	18.408.375,70	20.286.913,55	125.305.455,23	10,2	517,7
Sermaye Giderleri	51.221.902,16	35.336.562,86	33.931.434,82	-31,0	-4,0
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00	0	0
TOPLAM	614.225.765,74	654.384.723,56	896.278.204,33	6,5	37,0

2021 yılında bütçe giderleri 2020 yılına göre %37 oranında bir artışla 896.278.204,33TL seviyesinde gerçekleşmiştir. 2021 yılının ikinci yarısında görülen mal ve hizmet fiyatlarındaki yüksek artışlar gider kalemlerinin de artmasına neden olmuştur.

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oram (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oram (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00	-	-
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	51.994.933,40	45.731.571,12	55.141.813,23	-12,0	20,6
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	547.067.286,34	579.717.958,00	789.803.900,10	6,0	36,2
Diğer Gelirler	28.526.038,45	35.548.467,50	57.607.055,20	24,6	62,1
Sermaye Gelirleri					
TOPLAM	627.588.258,19	660.997.996,62	902.552.768,53	5,3	36,5
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	1.536.197,10	7.165.591,96	1.993.338,69	366,5	-72,2
NET TOPLAM	626.052.061,09	653.832.404,66	900.559.429,84	4,4	37,7

Toplam gelirlerin artış hızında bir önceki dönemde önemli bir değişiklik olmazken cari dönemde %37,7 oranında bir artış gerçekleşmiştir. Cari dönemde salgın hastalık nedeniyle alınan tedbirlerin azaltılması ve kontrollü bir normalleşme sonucu tüm gelir kalemlerinde artış meydana gelmiştir.

Kurumun 2021 yılı faaliyet sonuçları tablosunda Faaliyet Gideri 951.045.779,65 TL, Faaliyet Geliri 975.568.075,78 TL, Gelirlerden ret ve iadeler toplamı 2.759.921,44 TL olup Üniversitenin, 2021 yılını 21.762.374,69 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
951.045.779,65	975.568.075,78	2.759.921,44	972.808.154,34	21.762.374,69

Selçuk Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Kanun'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi ve sosyal tesisler bütçeleri de kaynakları arasında yer almaktadır.

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2021 yılını 117.111.525,72 TL dönem kârı ile kapatmıştır.

Üniversitenin sahibi ve ortağı olduğu teknoloji şirketleri bulunmaktadır. Bunlar:

- 08/08/2003 tarih ve 25193 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/5962 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Konya Teknokent-Teknoloji Geliştirme Hizmetleri AŞ'dir.

Üniversite, sermayesi 1.250.000,00 TL olan Konya Teknokent-Teknoloji Geliştirme Hizmetleri AŞ'ye 1.000.000,00 TL sermaye ile %80 oranında ortaktır.

- 24 Haziran 2015 tarih ve 29396 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2015/7734 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Innopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi AŞ'dir. Üniversite, sermayesi 16.708.400,00 TL olan Innopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi AŞ'ye 2.700,00 TL sermaye ile %0,0162 oranında ortaktır.

- 07/12/2017 tarihli ve 30263 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Teknoloji Transfer Ofisi Yönetmelik hükümleri uyarınca 04/10/2018 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde 26/092018 itibariyle tescil edilerek kurulan Selçuk Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi AŞ'dir. Üniversite, sermayesi 2.000.000,00 TL olan Selçuk Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi AŞ'ne 2.000.000,00 TL sermaye ile %100 oranında sahibidir.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak iktisadi işletme/sosyal tesis işletmesi bulunmakta olup, 2021 yılı faaliyetleri gelirleri toplamı 5.200.019,07 TL faaliyet giderleri toplamı 5.539.570,85 TL'dir. Dönem faaliyet sonucu 339.551,78 TL olumsuz olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi (BKMYBS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C.Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim

hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde kurumun İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır. Üniversite Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planında yer almamaktadır.

İç kontrol sistemi konusunda Şubat 2017’de hazırlanan İç Kontrol Eylem Planı hakkında üst yönetimin çalışanlara bilgi verilerek duyuru yapıldığı, iç kontrol sistemi, işleyişi ve iç kontrole ilgili her türlü düzenleyici işlemler hakkında bilgilendirme faaliyetlerinde bulunulduğu anlaşılmıştır.

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2021 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır. Stratejik Plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır. Kurumsal risk yönetim çalışmaları için planlama yapıldığı ve çalışmaların devam ettiği tarafımıza bildirilmiştir.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı beyan edilmiştir. Ayrıca İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirdiği ve rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunduğu anlaşılmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programını hazırlanmıştır. Ayrıca İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır. Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. 2021 İdare Faaliyet Raporu mevzuatın öngördüğü şekil ve süre şartlarını karşılayacak şekilde hazırlanmış ve yayımlanmıştır.

Görev, yetki, sorumluluklar ve iş akış süreçleri açık bir şekilde belirlenmiş olup bütün birimlerde organizasyon şemaları ve görev tanımı formları oluşturulmuş olup birimlerinin web sayfalarında iç kontrol sekmesi altında yayımlanmıştır.

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde kurumun İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır. Üniversite Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planında yer almamaktadır.

İç kontrol sistemi konusunda Şubat 2017'de hazırlanan İç Kontrol Eylem Planı hakkında üst yönetimin çalışanlara bilgi verilerek duyuru yapıldığı, iç kontrol sistemi, işleyişi ve iç kontrole ilgili her türlü düzenleyici işlemler hakkında bilgilendirme faaliyetlerinde bulunulduğu anlaşılmıştır.

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2021 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır. Stratejik Plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve

sorumluluklar açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır. Kurumsal risk yönetim çalışmaları için planlama yapıldığı ve çalışmaların devam ettiği tarafımıza bildirilmiştir.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği, beyan edilmiştir. Ancak İdarenin tüm birimleri İç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirmemekte ve dolayısıyla İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlamamaktadır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programını hazırlanmıştır. Ayrıca İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır. Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. 2021 İdare Faaliyet Raporu mevzuatın öngördüğü şekil ve süre şartlarını karşılayacak şekilde hazırlanmış ve yayımlanmıştır.

Görev, yetki, sorumluluklar ve iş akış süreçleri açık bir şekilde belirlenmiş olup bütün birimlerde organizasyon şemaları ve görev tanımı formları oluşturulmuş olup birimlerinin web sayfalarında iç kontrol sekmesi altında yayımlanmıştır.

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

Selçuk Üniversitesinin idari ve mali işlemlerini gerçekleştirirken kullandığı bilişim sistemleri; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği bağlamında incelenmiş olup mevcut durum, eksiklikler ve bu sistemlere ilişkin tespitler aşağıda sıralanmıştır.

Üniversitenin kullandığı bilişim sistemlerinin halihazırdaki durumu genel olarak değerlendirildiğinde; temel bilişim sistemleri faaliyetlerinin işletimi konusunda üst yöneticilere güvence sağlayan bağımsız inceleme çalışmaları yapılmakta olduğu; Bilgi Güvenliği Yönetimi konusunda çeşitli çalışmaların yürütülmekte olduğu ve güvenlik ihlallerinin kaydedilip, raporlanıp, gereğinin yerine getirildiği; Kurumsal Kalite Yönetim Sistemi kapsamında Bilgi

İşlem Prosedürünün mevcut olduğu, bu prosedürde bilişim sistemlerinin kullanımına yönelik ilkeler ve kuralların bulunduğu; Kalite Yönetim Sistemi Kapsamında risk analizlerinin yapıldığı; iç denetim birimlerinin bilişim sistemlerini denetlemesine ilişkin bir düzenlemenin mevcut olduğu tespit edilmiştir.

Diğer yandan; Kurumun, yazılım geliştirme ve değişim yönetimine ilişkin yazılı politika ve prosedürlere sahip olmaması; kullanıcı şifrelerinin şifre dosyalarında kodlanarak korunmaması; son kullanıcıları destekleyecek bir yapının (yardım masası) oluşturulmaması; Kurumun bilişim sistemleri teçhizatı, yazılım ve verilerin fiziksel güvenliği için yazılı politika ve prosedürlerinin henüz oluşturulmaması; işten çıkarılan veya ayrılan personelden anahtar ve kimliklerinin alınmasını öngören düzenlemeler yapılmaması hususlarında eksiklikler bulunmaktadır.

Bundan başka Kurumun, kullanıcı şifreleriyle ilgili politikalarının bulunmaması, ayrıca biçim, parola değişikliği, alfabetik veya sayısal karakterlerin kullanılması, gizlilik, yeniden kullanılabilirlik, ortak şifre kullanılması, şifre paylaşımı, acil durum şifrelerinin kullanılması, tek yönlü veri şifrelemesi konularında belirlenmiş bir politikasının olmaması husuları diğer eksiklikler olarak sıralanabilir. Her ne kadar Kamu İdaresinin bu hususlarla ilgili birtakım çalışmalara başladığı anlaşılmış ise de; konunun, izleyen denetim döneminde takibinde yarar görülmektedir.

Üniversitenin idari ve mali işlemlerini gerçekleştirirken kullandığı bilişim sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğine uygun olarak çalışmasının sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kurumda 4 adet iç denetçi bulunmakta olup iç denetim fonksiyonlarının etkin bir şekilde yerine getirilmesi için, 6 adet iç denetçiye ihtiyaç olduğu, İç Denetim Birim Başkanlığınca belirtilmiştir. İç denetim biriminin, iç kontrol sisteminin işleyişine ilişkin bir değerlendirme ve raporlama faaliyeti bulunmamakla birlikte, ileriki yıllarda iç denetim programına alınması planlanmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Selçuk Üniversitesinin 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının,

“Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Sosyal Tesisler İktisadi İşletme Sermayesinin Üniversite Bilançosunda Hatalı Yer Alması

Selçuk Üniversitesi özel bütçe bilançosunda 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında yer alan ve Üniversitenin sermayesinin tamamına sahip olduğu Selçuk Üniversitesi Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesi sermaye tutarının, ilgili sosyal tesisin kendi bilançosunda yer alan sermaye tutarından farklı olduğu görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 159'uncu maddesinde;

“Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı; mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayeler ile bu kurumlara ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetleri bedelinden, bu kurumların ödenmemiş sermayelerine mahsup edilenlerin izlenmesi için kullanılır”.

Aynı Yönetmeliğin 160'ıncı maddesinde de;

“(1) Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nakdi sermaye ve gerekse ayni sermaye şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların, kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir.

(2) *Sermaye iştiraklerinin enflasyon düzeltmesi işlemine tabi tutulması sonucunda ortaya çıkan artışlar da ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların kayıtlarına uygun olarak bu hesaba kaydedilir*’.

Denilmektedir.

Selçuk Üniversitesi Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesinin bilançosunda sermaye değeri 14.965,75 TL, sermaye düzeltmesi olumlu farkı 3.572,88 TL’dir. Üniversite özel bütçe hesaplarında, Sosyal Tesisin sermayesi, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında 5.000 TL olarak yer almaktadır. Müteakip dönem muhasebe kayıtlarında bu hata düzeltilmiş olmakla beraber 2021 yılı mali tablolarında, aradaki fark kadar eksiklik bulunduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Döner Sermaye İşletmesine Yatırılan Sermaye Tutarının Üniversite Bilançosunda Yer Almaması

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi’nin 2021 yılı bilançosunda 500 Sermaye hesabında yer alan sermaye tutarının, Üniversite bilançosundaki 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında yer almadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının niteliğine ilişkin 162’nci maddesinde bu hesabın; kamu idarelerinin bütçelerine konulan ödeneklere dayanarak, döner sermayeli kuruluşlara verdikleri aynı ve nakdi sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik’in 163’üncü maddesinde döner sermayeli kuruluşlara gerek nakdi ve gerekse aynı sermaye şeklindeki iştiraklerin gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedileceği ve sermaye katılımı tutarlarının döner sermayeli kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerektiği ifade edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; sermaye paylarına ilişkin olarak Üniversitenin bilançosunda 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında kayıtlı olan tutarlar ile Döner Sermaye İşletmesi bilançosunda öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarların birbiriyle eşit olması gerekmektedir.

Selçuk Üniversitesi 2021 yılı mali tablolarının incelenmesi neticesinde; Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi nezdinde bulunan (Döner Sermaye İşletmesi 2021 yılı bilançosunda 500 Ödenmiş Sermaye Hesabında 69.777,73 TL olarak kayıtlı bulunan) sermaye

tutarının 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında kayıtlı olmadığı görülmüştür.

Üniversite tarafından, Döner Sermaye İşletmesi adına yatırılan ve bilançoda görünmeyen 69.777,73 TL sermaye tutarının, 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına borç, 500 Ödenmiş Sermaye Hesabına alacak kaydı yapılarak düzeltme işleminin yapıldığı ifade edilmiştir. Ancak söz konusu düzeltici işlem 2022 yılında gerçekleştiğinden Üniversitenin 2021 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

Açıklanan nedenlerle, söz konusu durum Üniversitenin 2021 yılı mali tablolarında 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 69.777,73 TL noksan görünmesine yol açmaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Döviz Varlıklarının İlgili Hesapta Takip Edilmemesi

Üniversitenin banka hesaplarına intikal eden konvertibl döviz tutarlarının 105 Döviz Hesabında takip edilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 105 Döviz Hesabının niteliğine ilişkin 26'ncı maddesinde bu hesabın, muhasebe birimlerinin banka hesaplarına intikal eden konvertibl döviz tutarları ile bunlardan yapılan ödeme, iade ve göndermelerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 28'inci maddesinde ise muhasebe biriminin banka hesabına muhasebe birimi adına intikal eden dövizlerden gelir kaydedilmesi gereken tutarların teslim tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden bir taraftan bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak; diğer taraftan 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Selçuk Üniversitesi muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde; 2021 yılı içinde kurumun banka hesaplarına intikal eden 1.663,42 Avro ve 7.269,05 Dolar tutarındaki döviz varlığı için Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıda bahsi geçen hükümlerine aykırı olarak 105 Döviz Hesabı yerine 102 Banka Hesabına kayıt yapıldığı görülmüştür.

Üniversite, 2022 yılında banka hesaplarında yer alan döviz tutarlarını, 105 Döviz Hesabında takip etmeye başladığını ifade etmiş olsa da bu husus 2021 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

Söz konusu uygulama neticesinde kurumun 2021 yılı mali tablolarında 105 Döviz Hesabı 122.204,38 TL tutarında eksik, 102 Banka Hesabı ise aynı tutarda fazla yer almaktadır.

BULGU 2: Vadesinde Ödenmeyen Alacakların Takipli Alacaklar Hesabında Yıl Sonunda Muhasebeleştirilmesi

Üniversitenin vadesinde ödenmeyen gelirlerinin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına vade bitim tarihinde alınmadığı, takipli hale gelen alacakların bahsedilen hesaba yıl sonunda kaydedildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin ayrıntılı düzenlemelerin yapıldığı 51, 52 ve 53'üncü maddelerinde; gelir olarak tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirler, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ile bunlardan yapılan tahsilat veya terkinlerin bu hesapta izleneceği, ilgili servislerce tahakkuk bordroları ile ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe servisine bildirilen gelirlerden alacak tutarlarının, düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtlarının yapılması gerektiği ve gelir tahakkuku tutarlarının 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği açıklanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 54, 55 ve 56'nci maddelerinde ayrıntılı şekilde açıklanan 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden, takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılmaktadır. İlgili servislerce takibe alma işlemi gün sonuna kadar muhasebe servisine bildirilmelidir. Muhasebe servisine bildirilen takibe alınmış olan alacakların takip kayıtları, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile ilgili hesaplara kaydedilerek yapılır. Takibe alınan alacaklar 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç, ilgisine göre faaliyet alacakları hesap grubunda yer alan hesaplardan birine alacak kaydedilir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, faaliyet alacaklarından vadesinde ödenmemiş olan tutarların, işlemi yapan birim tarafından vade günü sonunda muhasebe birimine bilgi verilmeli ve takibe alınması gereken İdarenin alacakları 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı'nda izlenmelidir.

Vadesi geçmiş olan alacakların borcun ödenmesi gereken tarihten hemen sonra takipli alacaklar hesabında izlenmemesi, ilgili kayıtların yıl sonunda yapılması yıl içerisinde kamu idaresi alacaklarının vadesinin geçip geçmediği ile takip ve tahsil sürecinin anlaşılmasını güçleştirmekte ve yıl içerisinde mali tabloların faaliyet alacakları hakkında doğru ve güvenilir bilgi sunmasını engellemektedir.

Üniversite tarafından, 2022 yılı itibariyle vadesi geçmiş faaliyet alacaklarının muhasebe kayıtlarında vade tarihi mesai bitimi gün sonunda 121 Gelirlerden takipli hesapta izlenmeye başladığı ifade edilmiştir. Ancak söz konusu düzeltici işlem 2022 yılında gerçekleştiğinden Üniversitenin 2021 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

Açıklanan nedenlerle, mali tabloların cari yıl içerisinde doğru ve güvenilir bilgi üretmesi açısından, ödenmesi gereken tarihte tahsil edilemeyen tutarların ilgili servislerce vade günü sonunda muhasebe birimine bilgi verilmesi ve takibe alınması gereken İdarenin alacaklarının aynı gün 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı'na kaydedilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Geçici Kabul Noksanları Kesintilerinin Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi

Üniversite tarafından hakediş ödemelerinden yapılan geçici kabul noksanları kesintileri 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmesi gerekirken 333 Emanetler Hesabında izlenmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 333 Emanetler Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 262'nci maddesinde;

"Emanetler hesabı, emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılır."

330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 256'ncı maddesinde;

“Alınan depozito ve teminatlar hesabı, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatlardan bir yıl içinde iade edilecek olanların izlenmesi için kullanılır.”

“Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 257’inci maddesinde ise;

“Alınan depozito ve teminatlar hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) *İhale teminatları*

1) İhalelere katılan isteklilerden mevzuatları gereği nakden alınan geçici teminatlar ile üzerinde ihale kalan isteklilerden nakden alınan veya hakedişlerinden kesilmek suretiyle tahsil edilen kesin teminat ve ek kesin teminatlar bu bölüme kaydedilir.” hükümleri bulunmaktadır.

Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşme’nin 30’uncu maddesinde ise; anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde; geçici kabul noksanları için düzenlenen her hakedişte, yapılan iş tutarının %3’üne karşılık gelen kısmının tutulacağı ve bu tutarın, geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul onay tarihinden sonra yükleniciye ödeneceği, birim fiyat üzerinden yapılan sözleşmelerde ise; düzenlenen hakedişlerde, tamamlanmış ancak kesin hesabı İdareye verilmemiş imalatlara ait tutarların %5’inin tutulacağı ve kesin hesaplar İdare tarafından onaylanmadıkça bu tutarların ödenemeyeceği, belirtilmiştir.

Söz konusu tutarlar teminat olarak tutulmakta olup geçici kabul sırasında ortaya çıkabilecek noksanlıkları telafi amacıyla kesilmektedir.

2018 Üniversiteler Ortak Detaylı Hesap Planı’nın 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı alt detay kodlarında 330.15 Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30’uncu ve 31’inci Maddeleri Gereği Alınan Teminatlar hesabı yer almakta olup hakediş ödemelerinden yapılan geçici kabul noksanları kesintilerinin bu hesapta izlenmesi gerektiği açıkça belirtilmiştir.

Üniversite tarafından, ilgili harcama birimlerine konu ile ilgili uyarı yazısı yazıldığı, 2022 ve sonraki süreçte 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kayıt yapılarak takip edileceği ifade edilmiştir.

Geçici kabul noksanları kesintilerinin denetim yılı içerisinde Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmemesinden dolayı, mevzuat hükümleri ve Üniversiteler Ortak Detaylı Hesap Planı’nın ilgili bölümleri gereğince, geçici kabul noksanlıkları kesintilerinin teminat niteliğinde olduğu ve Üniversitenin geçici kabul noksanları için kestiği tutarları 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Kanunda Sayılan Haller Dışında Dolu Kadroya Vekâlet Ettirilmesi ve Vekâlet Ettirilen Kişinin Harcama Yetkililiği Görevini Yapması

Selçuk Üniversitesi bünyesindeki dolu genel sekreterlik ve daire başkanlığı kadrolarına mevzuata aykırı olarak vekâleten görevlendirme yapıldığı, bu kişilerin aynı zamanda harcama yetkilisi olarak görevini yürüttüğü görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 86'ncı maddesine göre, memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği, yine boş kadrolara ait görevlerin de vekâleten gördürülebileceği belirtilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Harcama yetkisi ve yetkilisi" başlıklı 31'inci maddesinde ise,

"Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir." denilerek harcama yetkilisinin tanımı yapılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa istinaden çıkarılmış olan 1 seri numaralı Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ'de harcama yetkililerinin belirlenmesi konusunda, *"5018 sayılı Kanununun 5436 sayılı Kanunla değişik 31 inci maddesinin birinci fıkrasında bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisi olarak belirlenmiştir. Bu hüküm uyarınca bütçe sınıflandırması harcama yetkilisini belirleyen temel unsur olmaktadır."* denilerek harcama yetkisinin kim tarafından kullanılacağı belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri çerçevesinde, genel sekreterlik ve daire başkanlığı kadrolarının dolu olması durumunda bu kadrolara 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda sayılan haller dışında vekaleten görevlendirme yapılmaması gerekmektedir. Dolu kadrolara vekâleten görevlendirme yapılmaması gerektiğinden harcama yetkililiği görevini de vekâleten görevlendirilen kişi yerine asıl kadroda bulunan kişinin kullanması gerekmektedir.

Üniversite tarafından, daire başkanı kadrolarında gerekli düzenlemelerin yapılarak, görev yapan daire başkanlarının asli görevlerine atandığı ve görev yaptığı birimin harcama yetkilisi olarak tanımlandığı, genel sekreterlik görevine vekalet konusunda ise 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Harcama yetkisi ve yetkilisi" başlıklı 31'inci

maddesinin 2'nci maddesinde belirtilen “Ancak, teşkilât yapısı ve personel durumu gibi nedenlerle harcama yetkililerinin belirlenmesinde güçlük bulunan idareler ile bütçelerinde harcama birimleri sınıflandırılmayan idarelerde harcama yetkisi, üst yönetici veya üst yöneticinin belirleyeceği kişiler tarafından; mahallî idarelerde İçişleri veya Çevre ve Şehircilik Bakanlığının, diğer idarelerde ise Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine yürütülebilir.” hükmüne istinaden üst yönetici tarafından vekaleten görevlendirildiği ifade edilmiştir. Ancak Selçuk Üniversitesi teşkilât yapısı ve personel durumu belirlenmesinde güçlük bulunan bir idare ya da bütçesinde “genel sekreterlik” harcama birimi olarak sınıflandırılmayan bir idare kapsamında değildir. Ayrıca genel sekreterlik kadrosuna asil olarak atanmış personel üst yönetici tasarrufuyla genel sekreter yardımcılığı görevini yürütmektedir. Bu sebepler gerçekleşmiş olsa dahi harcama yetkisini yürütecek olan personelin üst yönetici tarafından belirlenmesinden sonra Hazine ve Maliye Bakanlığında uygun görüş alınması gerekmektedir. Üniversite tarafından Bakanlıktan harcama yetkisini yürütecek personel için uygun görüş de alınmamıştır.

Sonuç olarak, dolu olan genel sekreterlik ve daire başkanlığı kadrolarına vekâleten görevlendirme yapılmaması ve harcama yetkililiği görevini de kadroda bulunan kişilerin kullanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Birden Fazla Kamu İdaresinden Ücret Geliri Elde Edenlerin Gelir Vergisi Matrahının Kümülatif Olarak Hesaplanmaması

Kadrosu Selçuk Üniversitesinde bulunan, ancak 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilen öğretim elemanlarının her iki kamu kurumundan elde ettikleri ücret gelirleri ayrı ayrı vergilendirilmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Tanımlar” başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin; uluslararası sınıflandırmalara göre belirlenmiş olan, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerini, sosyal güvenlik kurumlarını ve mahalli idareleri ifade ettiği hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun “Vergi tevkifatı” başlıklı 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında; kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit

eden çiftçilerin bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları, aynı fıkranın (1) numaralı alt bendinde ise hizmet erbabına ödenen ücretler ile aynı Kanunun 61'inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden, (istisnadan faydalananlar hariç) 103'üncü ve 104'üncü maddelere göre, tevkifat yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı) tarafından 27.05.2020 tarih ve 31137 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 311 Seri Numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği'nin "Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin tek işveren olarak değerlendirilmesi" başlıklı 20'nci maddesinin 3'üncü fıkrasında; günümüz bilişim teknolojisinde meydana gelen gelişmeler sonucunda, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde çalışanların ücretlerine ilişkin bilgilerin elektronik ortama taşınması neticesinde, bu bilgilerin muhafazası, bilgilere erişimi, veri kullanım ve değerlendirilmesi daha sistematik bir hale geldiği, ayrıca, Kamu Personel Harcamaları Yönetim Sistemi ile tüm kamu kurumlarında; memur, kadro karşılığı sözleşmeli, sözleşmeli, geçici personel ve işçi olarak çalışan personelin; maaş, ek ders, fazla çalışma ücretleri, eğitim yılına hazırlık ödeneği ile doğum, ölüm, ödül, ikramiye gibi ödemelere ilişkin işlemlerinin (maaş hesaplama, bordro, kontrol dökümleri, ödeme emri belgesi oluşturma, personelin banka hesabına aktarma, personelin sigorta primleri ve istatistik, raporlama işlemleri) elektronik ortamda düzenli olarak yapılması sağlandığı ifade edilmiştir.

Aynı maddenin 4'üncü fıkrasında; bu gelişmeler doğrultusunda, genel yönetim kapsamında bulunan kamu idareleri ile bu idarelere bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarda (ticaret şirketleri hariç) çalışan personelin, yıl içerisinde bu kapsamdaki diğer kurum ve kuruluşlardan da ücret alması veya bu kapsamdaki diğer bir kurum ve kuruluşa nakil olması durumunda, elde ettikleri ücretlerin tek işverenden alınan ücret olarak değerlendirileceği hükme bağlanmıştır.

Diğer idareler ile kurum ve kuruluşlardaki ücret matrahı, Hazine ve Maliye Bakanlığı e-bordro programından veya diğer idare ile kurum ve kuruluştan temin edilebilecektir.

Bu durumda, aynı yıl içerisinde birden fazla kamu kurumundan çeşitli adlarla ücret alan personel ile atama, nakil ve benzeri sebeplerle bir kurumdan diğer bir kuruma geçen personelin ücretlerinin vergilendirilmesi tek işveren olarak değerlendirilecektir.

Üniversitenin mahalli idareler ve bakanlıklarda görev alan öğretim elemanları birden fazla kamu kurum ve kuruluşundan ücret almakta ve her bir kamu idaresinin ödediği ücret ayrı ayrı vergilendirilmektedir. Dolayısıyla vergi tarifesi, her bir idarenin ödediği ücrete, diğer kamu kurum veya kuruluşlarının ödediği ücretle ilgilendirilmeksizin ayrı ayrı uygulanmaktadır.

Üniversite tarafından, birden fazla kamu idaresinden ücret geliri elde edenlerin gelir vergisi matrahının kümülatif olarak hesaplanması yönünde ilgili harcama birimlerine gerekli bilgilendirmenin yapıldığı ifade edilmiştir.

Birden fazla kamu idaresinden ücret geliri elde edenlerin gelir vergisi matrahının denetim yılı içerisinde kümülatif olarak hesaplanmamasından dolayı açıklanan nedenlerle, genel yönetim kapsamındaki idareler ile bu idarelere bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarda (ticaret şirketleri hariç) çalışan personelin, aynı yıl içerisinde atama, nakil ve benzeri sebeplerle tek işveren olarak değerlendirilen diğer bir kuruma geçmesi veya birden fazla kurumdan ücret geliri elde etmesi durumunda, bu personelin elde ettiği ücret gelirlerinin toplamı, kümülatif matrah esas alınmak suretiyle vergilendirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Tek Bölümlü Fakülte/Yüksekokula Bölüm Başkanı Görevlendirilmesi

Selçuk Üniversitesi bünyesindeki bazı akademik birimlerde tek bölümle eğitim – öğretim faaliyeti yürütülmesine rağmen, fakülte/yüksekokula bölüm başkanı vazifelendirildiği görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde; bölüm, amaç, kapsam ve nitelik yönünden bir bütün teşkil eden, birbirini tamamlayan veya birbirine yakın anabilim ve ana sanat dallarından oluşan; fakültelerin ve yüksekokulların eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama birimi şeklinde tanımlanmış olup, bölümün, ana bilim dalı ve ana sanat dalları bilim ve sanat dallarından oluştuğu ve yükseköğretimdeki çeşitli birimlerin ortak derslerini vermek üzere rektörlüğe bağlı bölümler de kurulabileceği ifade edilmiştir.

Kanun'un "Bölüm" başlıklı 21'inci maddesinde; bir fakülte ya da yüksekokulda, aynı veya benzer nitelikte eğitim - öğretim yapan birden fazla bölüm bulunamayacağı, bölümün,

bölüm başkanı tarafından yönetileceği ve bölüm başkanının atanması, bölüm başkan yardımcısının seçimi ve sorumlulukları hükme bağlanmaktadır.

Üniversitelerde Akademik Teşkilât Yönetmeliği'nin "Fakülteler" başlıklı 7'nci maddesinde; fakültenin; yüksek düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapan ve kendisine enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluşlar bağlanabilen bir yükseköğretim kurumu olduğu, kanunla kurulduğu, fakültenin, genellikle her biri en az ayrı bir eğitim programı yürüten bölümlerden oluştuğu ve bir eğitim programı uygulayan fakültelerde bir bölüm bulunması gerektiği belirtilmiştir.

Yönetmelik'in "Yüksekokullar" başlıklı 12'nci maddesinde; yüksekokulların; ön lisans veya lisans düzeyinde belirli bir mesleğe yönelik eğitim - öğretime ağırlık veren yükseköğretim kurumları olduğu, yüksekokulların her biri ayrı bir eğitim - öğretim programı yürüten bölümlerden veya anabilim veya ana sanat dallarından oluştuğu ve kanunla kurulduğu ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 14'üncü maddesinde; bir bölümlü fakültelerde dekan aynı zamanda bölüm başkanı olduğu hüküm altına alınmıştır. Bu durumda bir bölümlü yüksekokullarda yüksekokul müdürü aynı zamanda bölüm başkanı olacaktır.

Üniversite bünyesinde eğitim – öğretim faaliyeti yürütülen bazı fakülte/yüksekokullarda bir eğitim öğretim programı uygulayan tek bölüm bulunmaktadır. Üniversite tarafından bir bölümlü olan bu fakülte/yüksekokullara bölüm başkanı görevlendirilmiştir.

Üniversite tarafından, Personel Daire Başkanlığı aracılığıyla Üniversite bünyesindeki akademik birimlere, tek bölümlü fakülte/yüksekokullarda bölüm başkanının aynı zamanda dekanın/müdürün bölüm başkanı olması gerektiği konusunda dağıtımli üst yazı yazıldığı bildirilmiştir.

Sonuç olarak açıklanan nedenlerle, birbirini tamamlayan veya birbirine yakın ana bilim veya ana sanat dallarından oluşan bir bölümlü fakülte/yüksekokullara bölüm başkanı görevlendirilmemesi gerektiği, bu fakülte/yüksekokullarda, bölümün her düzeydeki eğitim - öğretim ve araştırmalarından ve bölümle ilgili her türlü faaliyetin düzenli ve verimli olarak yürütülmesinden, kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlama sorumluluğu, bölümü temsil etme, bölümde görevli öğretim elemanlarının görevlerini yapmalarını izleme ve denetleme, her öğretim yılı sonunda bölümün geçmiş yıldaki eğitim - öğretim ve araştırma faaliyeti ile gelecek yıldaki çalışma planını açıklayan raporu hazırlama görevi tek bölümlü

fakültenin dekanı ya da yüksekokulun müdürü tarafından yerine getirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 7: Sosyal Tesis İşletmesi Tarafından Ödenmesi Gereken Giderlerin Üniversite Özel Bütçesinden Ödenmesi

Selçuk Üniversitesinde konukevi, kreş ve çocuk bakımevi, spor tesisi ve dinlenme tesisleri gibi sosyal tesislerde çalışan personelin aylık giderlerinin üniversite özel bütçesinden ödendiği görülmüştür.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal ve destek amaçlı tesislerden dinlenme amacıyla veya diğer amaçlarla yararlanacaklardan alınacak yemek, konaklama ve diğer hizmet bedellerinin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında uyulacak usul ve esasları belirlemek amacıyla 2020 yılı için yayınlanan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2021-1)'in "Ortak hususlar" başlıklı 7'nci maddesinin birinci fıkrasında; kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin işletme giderleri için ilgili kurum ve kuruluşların bütçelerinden herhangi bir katkıda bulunulmamasının esas olduğu hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na dayanılarak hazırlanan 2020-2022 yılı Bütçe Hazırlama Rehberinin "5. Ekonomik Sınıflandırma" başlığının "03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri" bölümünün (ç) bendinde; eğitim ve dinlenme tesisleri ile benzeri sosyal tesislerin işletme giderlerinin kendi gelirleriyle karşılanmasının zorunlu olduğu ve mevcut tesislerin bakım ve onarımları için hiçbir şekilde ödenek talebinde bulunulmayacağı belirtilmiştir.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca işletilen kreş ve çocuk bakımevi, spor tesisi ve dinlenme tesisleri gibi kuruluşların sosyal tesis kapsamında olması nedeniyle, bu tesislerin giderlerine de bütçeden katkıda bulunulmayacağı, dolayısıyla bu tesislerin her türlü giderleri kreş ve çocuk bakımevlerinin kendi gelirlerinden karşılanması gerektiği ifade edilmiştir.

Kreş ve çocuk bakımevi ve bu gibi olan konukevi, dinlenme tesisi ve spor tesisi gibi sosyal tesislere ait personel giderleri bu hüküm kapsamında sosyal tesis işletmesi tarafından karşılanması gerekmektedir.

Üniversite tarafından, Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2022-1)'in “Ortak hususlar” başlıklı 7’nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen “*Bu tesislerde merkezden geçici görevle gönderilecek personel sayısı asgari seviyede tutulur ve 2021 yılında görevlendirilen personel sayısı hiçbir şekilde aşılamaz.*” hükmüne istinaden 2022 yılında özel bütçeden maaş alan personel sayısının artırılmayacağı ifade edilmiştir.

Sosyal tesis işletmesinde çalışan personel sayısının denetim yılından bir önceki yıla göre artırılması ve denetim yılında sosyal tesislerde çalışan personelin aylık giderlerinin üniversite özel bütçesinden karşılanmasından dolayı açıklanan nedenlerle, Üniversitede sosyal tesis işletmesi olarak faaliyet gösteren konukevi, kreş ve çocuk bakımevi, spor tesisi ve dinlenme tesisine personel giderlerinin yukarıda değinilen mevzuat hükümleri kapsamında sosyal tesis işletmesi gelirlerinden karşılanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Alınan Nakit Teminatların İşin Sonunda İlgilisine İade veya Hazineye Gelir Aktarımı İşlemlerinin Gerçekleştirilmemesi

Selçuk Üniversitesince, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’na ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’na göre yapılan ihaleler için alınan nakit teminatların işin sonunda ilgisine iade veya hazineye gelir aktarımı işlemlerinin gerçekleştirilmediği görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun “Kesin teminat ve ek kesin teminatların geri verilmesi” başlıklı 13’üncü maddesinde; taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların; yapım işlerinde; varsa eksik ve kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından sonra yarısının, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra kalanının, yapım işleri dışındaki işlerde ise Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesinin getirildiği saptandıktan sonra; alınan mal veya yapılan iş için bir garanti süresi öngörülmesi halinde yarısının, garanti süresi dolduktan sonra kalanının, garanti süresi öngörülme hallerde ise tamamının yükleniciye iade edileceği ifade edilmiştir.

Aynı Kanun’un “İade edilemeyen teminatlar” başlıklı 14’üncü maddesinde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektuplarının

hükümsüz kalacağı ve bankasına iade edileceği, teminat mektubu dışındaki teminatların sürenin bitiminde Hazineye gelir kaydedileceği ifade edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kesin teminatın geri verilmesi" başlıklı 56'ncı maddesinin (a) fıkrasında; taahhüdün sözleşme ve şartname hükümlerine uygun biçimde yerine getirildiği anlaşıldıktan ve müteahhidin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesinin getirilmesi halinde, kesin teminatın tümünün, (b) fıkrasında; yapım işlerinde (a) fıkrasındaki şartlardan ayrı olarak, geçici kabul tutanağının onaylanması ve geçici kabulde görülen kusurların giderilme bedelinin kesin teminatın yarısından fazla olmaması şartıyla, yarısı, kesin kabul işlemleri tamamlandıktan sonra ise, teminatın kalanının müteahhide geri verileceği ifade edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanmış olan 300 sıra Numaralı Milli Emlak Genel Tebliği'nin "XII. Kesin Teminat" başlıklı maddesinde; kesin teminatın, taahhüdün sözleşme ve şartname hükümlerine uygun biçimde yerine getirildiği, usulüne göre anlaşıldıktan ve kiracının bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra kiracıya iade edileceği belirtilmiştir.

Kesin teminatların iadesi konusunda 2886 sayılı Kanun'da ve bahsedilen Tebliğ'de, 4735 sayılı "Kanun'un Kesin teminat ve ek kesin teminatların geri verilmesi başlıklı 13'üncü maddesi ile paralel ifadeler yer verilmiştir. Ancak 2886 sayılı Kanun'da ve bahsedilen Tebliğ'de iade edilemeyen teminatlara ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Bu durumda 2886 sayılı Kanun'a göre ihale edilen işler için alınmış olan ve iade edilemeyen kesin teminat tutarları için 4735 sayılı Kanun'da belirtilen hükümler kıyasen uygulanarak gerekli süreçler işletilmelidir.

Selçuk Üniversitesi tarafından 2886 sayılı Kanun'a göre yapılan kiralama işlemlerinden, sözleşmede belirtilen kira süresi dolmuş olan kiracıların idareye vermiş olduğu nakit teminatların iade edilmediği ve Üniversitenin hesaplarında kayıtlı olduğu, 4734 sayılı Kanun'a göre ihale edilen ve sözleşme imzalanan işler için alınan nakit kesin teminatların taahhüdün tamamlanmış olmasına rağmen geri verilmediği tespit edilmiştir. Bu durumda Üniversite, söz konusu nakit teminatların ilgisine iade veya hazineye gelir aktarımı işlemlerini gerçekleştirmemiştir.

Üniversite tarafından, nakit teminatların kaydedildiği hesapların kontrol edildiği ve teminatların iadesi amacıyla süreç başlatılacağı ifade edilmiştir.

Alınan nakit teminatların işin sonunda ilgisine iade veya hazineye gelir aktarımı işlemlerinin denetim yılı içerisinde gerçekleştirilmemesinden dolayı açıklanan nedenlerle, Üniversite tarafından ilgili mevzuatlar gereği alınan nakit kesin teminat tutarlarının süresinin takip edilmesi, idarenin yazılı uyarısına rağmen iki yıl içinde talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen nakit kesin teminat tutarlarının sürenin bitiminde Hazineye gelir kaydedilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 9: Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alım Platformuna (EKAP) Kaydedilmemesi

Üniversitenin bazı birimlerinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinde belirtilen doğrudan temin yöntemi ile yapılan satın alma işlemlerinin Elektronik Kamu Alım Platformuna kaydedilmediği görülmüştür.

Kanun'un "Elektronik Kamu Alımları Platformu" başlıklı ek 1'inci maddesinde; satın alma süreciyle ilgili aşamalar ile her türlü bildirimler kısmen veya tamamen, Kurum tarafından oluşturulan Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden gerçekleştirilebileceği ve Elektronik Kamu Alımları Platformunun kurulması ve işletilmesi ile ihale sürecinde elektronik araçların kullanımına ilişkin esas ve usuller Kurum tarafından belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Satın alma işlemlerinin uygulanmasında karşılaşılan tereddütlere açıklık getirilmesi ve bu hususlarda uyulması gerekli esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temin kayıt formu" başlıklı 30.9.2'nci maddesine göre doğrudan temin yoluyla yapılan alımların, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden kayıt altına alınması gerekmektedir.

Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden yapılan doğrudan temin işlem süreçlerinde idare kullanıcısı, kaydı yapılan satın alma işlemi ile ilgili hususları detayları ile Elektronik Kamu Alımları Platformu'na kaydedebilmektedir. Doğrudan temin işleminin mal, hizmet veya yapım işi olarak türü ve 22'nci maddenin hangi bendi ile alım yapıldığı gibi bilgiler bu hususlar arasındadır.

Ayrıca 4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin (1) bendinde bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin

bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı belirtilmiştir. İdarenin doğrudan teminleri Elektronik Kamu Alımları Platformu'na kaydetmemesi, mali yıl içerisinde Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılan toplam harcama tutarının Elektronik Kamu Alımları Platformu verileri ile elde edilememesine sebep olmaktadır.

Üniversite tarafından, harcama birimlerine doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımların Elektronik Kamu Alım Platformuna (EKAP) kaydedilmesi hususunda dağıtım yazı yazılarak gerekli bilgilendirmenin yapıldığı ifade edilmiştir. Ancak, yapılan incelemelerde, Üniversitenin bazı birimlerinde denetim yılı içerisinde doğrudan temin ile yapılan satın alma işlemlerinin Elektronik Kamu Alımları Platformu'na kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdareleri tarafından yapılan satın almalarla ilgili belirlenen şekilde bilgi toplamak, adet, tutar ve diğer konular itibarıyla istatistikler oluşturmak ve yayımlamak görevi Kamu İhale Kurumuna verilmiştir. Üniversite tarafından bu görevin etkin, hızlı ve sağlıklı bir şekilde yerine getirilebilmesi ve parasal limitler dâhilinde yapılan toplam harcama tutarlarının Kamu İhale Kurumu tarafından tespit edilebilmesi için "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak Elektronik Kamu Alımları Platformu'na kaydedilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 10: Parasal Limit Dahilinde Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımlarda Yasaklılık Teyidinin Yapılmaması

Kamu İdaresi bünyesindeki bazı birimlerce parasal limit dahilinde doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda Kamu İhale Kurumundan söz konusu firmaların yasaklı olup olmadığının kontrol edilmesi gerekirken, yasaklılık teyidinin yapılmadan ihtiyaçların temini yoluna gidildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen ve her yıl Kamu İhale Kurumu tarafından güncellenen tutarı aşmayan mal ve hizmet alımları ve yapım işleri ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin mal ve hizmetlerin idarelerce ihale yapılmaksızın doğrudan temin edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit işlemleri" başlıklı 30.5'inci maddesinin 30.5.4'üncü fıkrasında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesi uyarınca ihtiyaçların doğrudan temin yöntemi kullanılarak belirli bir istekliden temin edilmesi halinde

alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit ettirilmeyeceği, ancak anılan Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumu'nun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmamasının gerektiği ifade edilmiştir.

Doğrudan temin yöntemi kullanılarak yapılan alımlarda, firmaların yasaklılık teyidinin yapılması istisna dışında zorunlu değildir. Söz konusu istisna, parasal limit dahilinde doğrudan temin edilen alımlarda yasaklılık teyidinin yapılması gerektiği hususundadır.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi bünyesindeki bazı birimler tarafından parasal limit dahilinde gerçekleştirilen doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda yasaklılık teyidinin yapılmadığı görülmüştür.

Üniversite tarafından, 2022 ve sonrasında parasal limit dahilinde doğrudan temin yöntemi ile yapılan alımlarda yasaklılık teyidinin yapılarak, ihalelere katılmaktan yasaklı olan kişi ya da firmalardan ihtiyaçların temin edilmeyeceği, parasal limit dahilinde doğrudan temin alım süreçlerinde teyit alınması işleminin yapılacağı bildirilmiştir.

Üniversite bünyesindeki bazı birimlerde denetim yılı içerisinde parasal limit dahilinde doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda yasaklılık teyidinin yapılmamasından dolayı açıklanan nedenlerle, doğrudan temin yöntemi ile yapılan alımlarda yasaklılık teyidinin yapılarak ihalelere katılmaktan yasaklı olan kişi ya da firmalardan ihtiyaçların temin edilmemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 11: Temsil Ağırlama Faaliyetleri Kapsamında Gerçekleştirilen Alımlarda Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmaması

Selçuk Üniversitesince, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (d) bendine göre doğrudan temin yöntemiyle temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılan alımlarda piyasa fiyat araştırması yapılmadığı görülmüştür.

Kanun'un "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin son fıkrasında; bu maddeye göre yapılacak alımlarda, ihale komisyonu kurma yeterlik kuralları arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçların temin edilebileceği belirtilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22'nci maddesinin 22.1.1.4'üncü bendinde, Kanun'un 22'nci maddesine göre ihtiyaçların karşılanmasında görevlendirilen kişi veya kişilerin piyasada fiyat araştırması yapması ve buna ilişkin belgeleri dayanakları ile birlikte onay belgesine eklenmesinin zorunlu olduğu, gerekli görülmesi halinde, fiyat araştırmalarının, ilgili İhale Uygulama Yönetmeliklerinde yaklaşık maliyetin belirlenmesine ilişkin esas ve usuller çerçevesinde yapılabileceği belirtilmiştir.

İlgili İhale Uygulama Yönetmeliklerinde, yapılacak piyasa araştırmasına dayalı fiyat tespitlerinde; üreticilerden, ana bayilerden, toptancılardan, yetkili satıcılardan ve satıcılardan fiyat veya proforma fatura alınmak ve gerekli karşılaştırmalar yapılmak suretiyle uygun fiyatların netleştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Üniversite tarafından Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendine göre temsil ağırlama faaliyetleri kapsamındaki ihtiyaçlara ilişkin alımlar; tek satıcıdan fiyat alınarak ve bu fiyata ilişkin belgeleri dayanakları ile birlikte onay belgesine eklenmeksizin gerçekleştirilmektedir.

Söz konusu alımlar yapılırken; piyasada bu malları üreten veya pazarlayan, sektörde lider gerçek veya tüzel kişilerden fiyat veya proforma fatura alınması, fiyat sorulacak kişi ve kuruluşlara yazı yazılması, bu yazıda alım yapılacak mal veya hizmetin niteliği, miktarı, teslim süresi, nakliyesi, sigortası ve diğer özel şartların (idari ve teknik şartlar) belirtilmesi, alımlara ilişkin bildirimlerin faks, posta, e-posta gibi iletişim araçlarıyla potansiyel tedarikçi ya da hizmet sunucularına duyurulması ve benzeri uygulamaların yapılması belirli standartlar çerçevesinde sağlıklı bir fiyat araştırması yapılmasına yardımcı olacaktır.

Üniversite tarafından, doğrudan temin yöntemiyle temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında 2021 yılında bir adet alım gerçekleştiği ve bahse konu alım ile ilgili olarak ise piyasa fiyat araştırma tutanağı düzenlendiği bildirilmiştir. Ancak Üniversitenin 2021 yılı Birleştirilmiş Veriler Defteri üzerinden yapılan incelemede, temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yıl içerisinde on sekiz kez alım yapıldığı tespit edilmiş olup, yapılan alımlarda piyasa fiyat araştırması yapılmamıştır.

Açıklanan nedenlerle doğrudan temin yöntemiyle temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen alımların fiyat araştırmasının belirli standartlar çerçevesinde her türlü piyasa araştırması yapılarak rekabet, saydamlık, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlayacak şekilde gerçekleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 12: BAP Kaynakları ile Satın Alınan Bazı Taşınırların Proje Bitiminde Kullanılmaya Devam Edilmesi

Bilimsel araştırma projeleri kapsamında satın alınan ve kullanıcılara teslim edilen bazı taşınır malların, projenin bitmesine rağmen proje yürütücülerinde kalmak kaydıyla kullanımına izin verilmektedir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Muhasebeleştirme işlemleri ve belgeleri" başlıklı 15'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında; satın alınan taşınır malların, Taşınır Mal Yönetmeliği gereğince taşınır işlem fişi düzenlenerek yükseköğretim kurumu envanter kayıtlarına alınması gerektiği, bu kapsamda edinilen dayanıklı taşınırların, bunları kullanacak proje yürütücüsüne ya da belirleyeceği kişiye taşınır teslim belgesi ile teslim edileceği ve tüketime yönelik mal ve malzemeler ise taşınır işlem fişi düzenlenerek doğrudan proje yürütücüsünün kullanımına verileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu Yönetmelik uyarınca; satın alınan taşınır mallar kurum envanterine alınacak ve proje yürütücüsü ya da belirleyeceği kişiye taşınır teslim belgesi ile teslim edilecektir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinin 3'üncü fıkrasına göre; kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlileri bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmek, gerekli bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, veriliş amacına uygun bir şekilde kullanmak ve görevin sona ermesi veya görevden ayrılma halinde iade etmek zorundadırlar.

Selçuk Üniversitesinde bilimsel araştırma projeleri kapsamında satın alınan mallar kurum envanterine alınmakta ve ilgili kişilere teslim edilmektedir. Ancak; proje bitiminde bazı taşınırlar iade alınmamakta, proje yürütücülerinin kullanımına bırakılmaktadır. Halbuki; yukarıda belirtilen mevzuat hükmüne göre teslim edilen malların, görevin sona ermesi veya görevden ayrılmış olunması halinde iade edilmesi gerekmektedir. Projenin bitmesi de, malların projede kullanılmak amacıyla verildiği düşünüldüğünde görevin bitmesi anlamına gelmektedir.

Üniversitelerde yürütülen bilimsel araştırma projeleri kapsamında edinilen taşınırların proje bitiminde taşınır sistemine dahil edilmemesi, bir yandan proje kapsamında temin edilen taşınırların izlenmesini güçleştirirken diğer yandan kamu idaresinin mali tabloları ile taşınır kayıtlarının doğru ve güvenilir bilgi sunmasını engellemektedir.

Üniversite tarafından, projeler kapsamında alınmış olan taşınırların proje yürütücülerinin kadrosunun bulunduğu birimin taşınır kayıt sistemine zimmetlendiği ifade edilmiştir. Ancak bilimsel araştırma projeleri kapsamında satın alınan taşınırlar envantere alınmakta ve ilgili kişilere teslim edilmektedir. Proje bitiminde ise bazı taşınırlar iade alınmamakta, proje yürütücülerinin kullanımına bırakılmaktadır.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen mevzuat ve açıklamalar gereğince; kendilerine taşınır mal teslimi yapılan proje çalışanlarının, bu taşınırları verilmiş amacına uygun kullanmaları, görevin bitmesine müteakip ilgili taşınırları (teknik olarak diğer projelerde kullanılabilen olan taşınır malları) iade etmeleri gerekmektedir. İade edilen taşınırlardan ihtiyaç duyulması halinde başka projelerde kullanılması mümkün olanlar ilgili proje yürütücüsüne verilmelidir. Bu sayede ilgili taşınırlardan maksimum fayda sağlanacağı ve böylelikle de kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmış olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 13: Bilimsel Araştırma Projelerinin Öngörülen Sürede Tamamlanmaması

Selçuk Üniversitesi tarafından desteklenen bilimsel araştırma projelerinin mevzuatta belirtilen zaman içerisinde tamamlanarak sonuçlandırılmadığı tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Proje süresi ve bütçesi" başlıklı 9'uncu maddesinde; Projelerin bilimsel araştırma projelerinin kabulü, değerlendirilmesi, desteklenmesi, izlenmesi ve üst yöneticinin bilimsel araştırmalarla ilgili olarak vereceği diğer görevleri yürütmek amacıyla oluşturulan komisyon tarafından onaylanan çalışma takvimine uygun olarak yürütülmesinin esas olduğu, ancak, gerekli hallerde proje yürütücüsünün talebi, komisyonun kararı ile projeler için ek süre verilebileceği, fakat bilimsel araştırma projelerinin ek süreler dâhil en çok otuz altı ay içerisinde tamamlanacağı, Yönetmelik'in "Sorumluluk" başlıklı 14/A maddesinde; proje yürütücüsünün, projeyi bilimsel, teknik, idari, hukuki ve mali yönlerden, bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuata uygun bir şekilde yürütmekten sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Üniversite tarafından yayınlanan, Selçuk Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinatörlüğü Yönergesi'nin "Proje süresi ve ek kaynak talebi" başlıklı 40'ıncı maddesinde; Yönetmelik hükümlerine benzer ifadelerle, bilimsel araştırma projelerinin ek süreler de dâhil olmak üzere en çok otuz altı ay içerisinde tamamlanması gerektiği, proje yürütücülerinin gerekçeli talebi üzerine, Bilimsel Araştırma Proje Komisyonu kararı ile projeler

için otuz altı aylık süre aşılmamak koşuluyla ek süre verilebileceği ifade edilmiştir. Bilimsel Araştırma Projeleri, verilen ilave süreler ile birlikte en geç otuz altı ay sonra eksiksiz olarak bitirilmelidir. Bahsedilen Yönergenin “Sorumluluk” başlıklı 22/A maddesinde; yine Yönetmelik hükümleri ile aynı ifadelere yer verilerek proje yürütücüsünün projeyi, bilimsel, teknik, idari, hukuki ve mali yönlerden, bu Yönergeye ve ilgili diğer mevzuata uygun bir şekilde yürütmekten sorumlu olduğu ifade edilmiştir.

Üniversite tarafından, projelerin süresinin geçmesi durumunda yürütücünün uyarıldığı ve yeni proje başvurusu yapmasının engellendiği ve yıllar itibariyle süresi geçen proje sayısının minimum seviyeye indiği ifade edilmiştir. Ancak, Selçuk Üniversitesi Bilimsel Araştırma Proje Koordinatörlüğünden alınan bilgilere göre, desteklenen projelerden mevzuatta belirtilen süre içerisinde tamamlanmamış olan projeler yer almaktadır.

Açıklanan nedenlerle, proje sonuçlarından yapılacak yayınlarla ulusal ve uluslararası düzeyde bilime katkıda bulunabilmesi, ulusal ve bölgesel sorunlara proje çalışmalarıyla çözümler üretilebilmesi, üniversite-sanayi işbirliği projelerinin hayata geçirilebilmesi amacıyla desteklenen bilimsel araştırma projelerinin mevzuatında belirtilen sürede sonuçlandırılması, öngörülen sürede tamamlanamayan projeler için gerekli yaptırımların uygulanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 14: İdarenin Aleyhine Sonuçlanan Davalarda Sorumlulara Rücu İşleminin Yapılmaması

Üniversite aleyhine sonuçlanan maddi ve manevi tazminat davalarında ve diğer hususlarda mağduriyeti yargı makamlarınca tespit edilmiş olan davalıların açtığı ve Üniversite aleyhine sonuçlanan davalar sonucunda idarenin mahkemece kusurlu bulunduğu, davacıya idare tarafından ödeme yapıldığı ancak idarenin sorumlulara rücu davası açılması yönünde herhangi bir girişimde bulunmadığı görülmüştür.

Kamu personelinin mali sorumluluğuna ilişkin düzenlemeler öncelikle Anayasa olmak üzere ilgili kanunlarında yer almaktadır. Anayasa'nın “Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması” başlıklı 40'inci maddesinin üçüncü fıkrasında; “...Kişinin, resmi görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır.” hükmünü içermektedir.

Kamu görevlilerinin görev ve sorumluluklarını düzenleyen Anayasa'nın 129'uncu maddesinin beşinci fıkrası da; memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davalarının, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilirdiğini ifade etmektedir.

Anayasa'nın bu hükümleri ile amaçlanan, memur ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken kusurlu davrandıklarından bahisle haklı ya da haksız olarak yargı mercileri önüne çıkarılmasını önlemek, kamu hizmetinin kesintiye uğratılmadan yürütülmesini sağlamak ve aynı zamanda zarara uğrayan kişi yönünden de memur veya diğer kamu görevlisine oranla ödeme gücü daha yüksek olan devlet gibi bir sorumluyu muhatap kılarak, kamu düzenini korumaktır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Kişisel sorumluluk ve zarar" başlıklı 12'nci maddesinde;

"Devlet memurları, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendilerine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorundadırlar. Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır." denilmek suretiyle, kamu görevlilerinin kasıt, kusur, ihmal ve tedbirsizliği sonucu idarenin uğradığı zararın ilgili memur tarafından karşılanacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanun'un "Kişilerin uğradıkları zarar" başlıklı 13'üncü maddesinde;

"Kişiler kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açarlar. Kurumun, genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkı saklıdır."

657 sayılı Kanun'da geçen "rücu hakkı saklıdır" ifadesi idarenin rücu hakkının takdire bağlı olduğu şeklinde değerlendirilse de Anayasa'nın 129'uncu maddesinin beşinci fıkrasında; "kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla idare aleyhine açılabilir." hükmünde yer alan kendilerine rücu edilmek kaydıyla ifadesi, idarenin takdir hakkının bulunmadığı şeklinde de yorumlanabilir.

Anayasa'nın 129'uncu maddesinin 5'inci fıkrası uyarınca kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlar nedeniyle idare aleyhine açılan davalarda tazminata hükmedilmesi halinde idarenin ödemek zorunda kaldığı tazminatı yasal yollara başvurarak ilgili kamu görevlisinden tahsil etme zorunluluğu bulunduğu ifade edilmiştir.

Devlete ve Kişilere Memurlarca Verilen Zararların Nevi ve Miktarlarının Tespiti, Takibi, Amirlerinin Sorumlulukları, Yapılacak Diğer İşlemler Hakkında Yönetmelik'in 9'uncu maddesinde de; *"Memurlarca verilen zararların miktarının tesbiti ve ilgililerden bu yönetmelik veya genel hükümlere göre tahsili konusunda yapılacak işlemlerin zamanında ve eksiksiz yürütülmesinden, zararı veren memurların görevli buldukları kurum ve kuruluşların o mahaldeki amirleri müteselsilen sorumludurlar."* denilmektedir.

Yukarıdaki düzenlemelere göre; öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden kaynaklanan ve Üniversite aleyhine sonuçlanan davalar neticesinde idare tarafından tazminat ödemelerinin oluşmasında kusur, ihmal veya tedbirsizliği bulunan görevlilerin tespitine yönelik inceleme yapılması ve ödenen tutarların sorumluluğu bulunan kişilere rücu edilmesinin sağlanması amirlerinin sorumluluğundadır.

Yapılan inceleme ve araştırmalarda idare tarafından, Üniversite aleyhine sonuçlanan yargı kararlarının sorumlulara rücu davası açılması yönünde herhangi bir girişimde bulunmadığı tespit edilmiştir.

Üniversite tarafından, aleyhe sonuçlanan davalar ile ilgili rücu işlemlerinin yapılabilmesi için gerekli çalışmaların yapılacağı, bu süreçte yol gösterici nitelikte iş akış şeması oluşturularak ve anılan şemaya uygun olarak işlemlerin tamamlanmasının sağlanacağı ifade edilmiştir.

İdarenin aleyhine sonuçlanan davalarda sorumlulara rücu işleminin denetim yılı içerisinde yapılmamasından dolayı açıklanan nedenlerle, ilgili mevzuat hükümlerine göre kamu kurum ve kuruluşlarınca tazminat kapsamında kurum bütçesinden herhangi bir ödeme yapıldıktan sonra, kurum yöneticileri tarafından inceleme yaptırılmalı, sorumlu veya sorumlular tespit edilmeli ve ödenen tazminat sorumluların sorumluluk oranlarına göre ilgililer adına kişi borcuna alınarak takip işlemlerinin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 15: Sosyal Güvenlik Kurumu Tarafından Uygulanan İdari Para Cezalarının Üniversite Bütçesinden Ödenmesine Rağmen İlgililere Rücu Edilmemesi

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda belirtilen sigorta iş ve işlemlerine ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmemesi nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından uygulanan idari para cezalarının Üniversite bütçesinden ödendiği, ancak ilgililere rücu edilmediği görülmüştür.

5510 sayılı Kanun'un muhtelif maddelerinde; bildirgenin Kanunda belirtilen usul, şekil ve sürede verilmemesi, gerekli belgelerin kuruma sunulmaması, eksik bildirim, bildirimlerin yasal süresi içinde yapılmaması gibi yükümlülükleri yerine getirmeyen ilgililer hakkında idari para cezaları öngörülmüştür. Uygulanacak idari para cezaları ise aynı Kanun'un 102'nci maddesinde belirlenmiştir.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları ifade edilmiştir.

Diğer taraftan; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 10'uncu maddesinde, "*Devlet memurları amiri oldukları kuruluş ve hizmet birimlerinde kanun ve diğer mevzuatla belirlenen görevleri zamanında ve eksiksiz olarak yapmaktan ve yaptırmaktan, maiyetindeki memurlarını yetiştirmekten, hal ve hareketlerini takip ve kontrol etmekten görevli sorumludurlar.*" denilmektedir. Aynı Kanun'un 12'nci maddesine göre devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından karşılanmasının esas olduğu belirtilmiştir.

Devlete ve Kişilere Memurlarca Verilen Zararların Nevi ve Miktarlarının Tespiti, Takibi, Amirlerinin Sorumlulukları, Yapılacak Diğer İşlemler Hakkında Yönetmelik'in 9'uncu maddesinde de; "*Memurlarca verilen zararların miktarının tesbiti ve ilgililerden bu yönetmelik veya genel hükümlere göre tahsili konusunda yapılacak işlemlerin zamanında ve eksiksiz yürütülmesinden, zararı veren memurların görevli buldukları kurum ve kuruluşların o mahaldeki amirleri müteselsilen sorumludurlar.*" denilmektedir.

Yukarıdaki düzenlemelere göre; 5510 sayılı Kanun'da öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden kaynaklanan idari para cezalarının oluşmasında kusur, ihmal veya

tedbirsizliği bulunan görevlilerin tespitine yönelik inceleme yapılması ve ödenen tutarların sorumluluğu bulunan kişilere rücu edilmesinin sağlanması amirlerinin sorumluluğundadır.

Üniversite bütçesinden Sosyal Güvenlik Kurumuna idari para cezası ödemesi yapıldığı tespit edilmiştir. Uygulamanın düzeltilmesi adına kusur, ihmal veya tedbirsizliği bulunan görevlilerden ödenen idari para cezalarının rücu edilerek tahsili sağlanmalıdır.

Üniversite tarafından, 2021 yılında ortaya çıkan idari para cezası ödemelerine ilişkin ilgili birimler ile gerekli yazışmaların yapıldığı ve sorumluların tespiti yönünde sürecin başlatılmış olduğu ifade edilmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından uygulanan idari para cezalarının denetim yılı içerisinde üniversite bütçesinden ödenmesine rağmen aynı yıl içerisinde ilgililere rücu edilmemesinden dolayı açıklanan nedenlerle; 5510 sayılı Kanun'da belirtilen yükümlülüklerin Üniversiteye bağlı birim ve müdürlükler tarafından öngörülen usul, şekil, süre ve kapsamda yerine getirilmesini sağlayacak ve bu cezaların oluşmasını engelleyecek kontrol mekanizmalarının kurulması için gerekli tedbirlerin alınması ve sorumluluğu bulunanlar hakkında gerekli idari soruşturma ve cezai yaptırımların uygulanması gerektiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME FORMU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Üniversite İktisadi İşletmesi Sermayesinin Üniversite Özel Bütçe Bilançosunda Yer Almaması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Selçuk Üniversitesi özel bütçe bilançosunda 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında yer alan ve Üniversitenin sermayesinin tamamına sahip olduğu Selçuk Üniversitesi Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesi sermaye tutarının, ilgili sosyal tesisin kendi bilançosunda yer alan sermaye tutarından farklı olduğu görülmüştür. Söz konusu husus bulgu konusu yapılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**SELÇUK ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ**

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	45
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	47
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	47
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	47
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	48
6.	DENETİM BULGULARI	48
7.	EKLER.....	76

KISALTMALAR

DMİS : Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi

EKAP : Elektronik Kamu Alımları Platformu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Şüpheli Ticari Alacakların Muhasebe Kaydının Hatalı Olması
2. Döner Sermaye Tarafından Üretilen ve Satışı Yapılan Muhtelif Emtianın Stok Hesaplarına Alınmaması
3. Haklar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Tutarların Doğrudan Giderleştirilmesi
4. Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması
5. Döner Sermayeden Yapılan Ek Ödemelerin Genel Yönetim Giderleri Hesabı Yerine Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına Kaydedilmesi
6. Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması
7. Tıp Fakültesi Hastanesinde İstisna Kapsamında Olmayan Alımlarının İhalesiz Temin Edilmesi
8. Veterinerlik Fakültesinde İstisna Kapsamında Olmayan Mal Tedariklerinin İhalesiz Yapılması
9. Kurum Tarafından Feshedilen Sözleşmeler Kapsamında Kesin Teminatların Güncellenmeden Gelir Kaydedilmesi ve Faiz Alınmaması
10. Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilen Satın Almalarda Piyasa Fiyat Araştırmasının Belirli Standartlarda Yapılmaması
11. Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alım Platformuna (EKAP) Kaydedilmemesi
12. İstisna Kapsamında ve Parasal Limit Dahilinde Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması
13. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Yaptırılmaması

14. Bireysel Emeklilik Sistemine Yapılan Ödemelerin Zamanında Yapılmaması
15. Döner Sermayeli Kuruluşlarca Üretilen Hizmet Bedellerinde İndirimli Tarife Uygulanması
16. Faaliyeti Olmayan Döner Sermaye İşletme Birimlerinin Bulunması
17. Taşınır Kayıt Yetkilisi ve Taşınır Kontrol Yetkilisi Görevlerinin Aynı Kişide Birleşmesi
18. Yevmiye Defterinde Bazı Yevmiye Numaralarının Boş Bırakılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 12.10.2000 tarih ve 24198 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelik kapsamında kurulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik'in "Faaliyet alanları" başlıklı 2'inci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a)Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetler yapmak, seminer, konferans, panel sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak,

b) Plan, fizibilite çalışması, analiz, model denemeleri, bilgi işlem hizmetleri, iş değerlendirilmesi, danışmanlık, eğitim organizasyonu ve bunlara ilişkin her türlü raporları hazırlamak,

c)Belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak,

d)Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda yapılacak her türlü muayene, tetkik, tahlil ,ameliyat, bakım ve hizmet üretimi ile ilgili iş ve benzeri hizmetleri yapmak, açılmış ve açılacak olan her türlü sağlık hizmetleriyle ilgili yataklı ve yataksız ve geçici kuruluşları işletmek,

e)Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirecek faaliyet alanı ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satmak,

olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, 1 idari memur ve 7 sürekli işçi hizmet vermektedir. İdari memurun kadrosu Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığında (kurum dışı görevlendirme), diğerlerinin ise İşletmededir. İşletmenin

Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü, 1 saymanlık müdür yardımcısı ve 7 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 402.000.000,00 TL olarak tahmin edilen İşletmenin 2021 bütçe gideri 486.617.727,00 TL, bütçe geliri ise 586.364.048,08 TL olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 69.777,73 TL olup, toplam aktif büyüklüğü ise 179.199.113,65 TL'dir.

2021 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 624.545.844,96 TL, gider toplamı 507.434.319,24 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yılsonu itibarıyla dönemi 117.111.525,72 TL net kar ile tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan

diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu
- Envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Şüpheli Ticari Alacakların Muhasebe Kaydının Hatalı Olması

İdarenin şüpheli hale gelen ticari alacakları, 120- Alıcılar ve 127-Diğer ticari Alacaklar hesaplarından 128- Şüpheli ticari alacaklar hesabına aktardığı ancak karşılık ayırıp giderleştirmedeği anlaşılmıştır.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 111'inci maddesinde 129- Şüpheli ticari alacaklar karşılığı hesabının, şüpheli ticari alacaklar için ayrılan karşılıkların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. Yönetmeliğin "Hesabın niteliği" başlıklı 112'nci maddesinde

"(1) Şüpheli ticari alacaklar karşılığı hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

1) Şüpheli hâle gelen ticari alacaklar için ayrılan karşılık tutarları bu hesaba alacak, 654 Karşılık Giderleri Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Şüpheli alacağın tahsiline bağlı olarak, tahmin edilen zararın kısmen ya da tamamen gerçekleşmemesi hâlinde, gerçekleşmeyen kısım bu hesaba borç, 644 Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabına alacak kaydedilir.

2) Şüpheli alacaklardan tahsili imkânsız hâle gelenler bir taraftan bu hesaba borç, 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına alacak; diğer taraftan alacağın tahsilinin imkânsız hâle gelmesinde sorumluluğu saptanan personel adına 135 Personelden Alacaklar Hesabına borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar Hesabına alacak kaydedilir. " denilmektedir.

Üniversite idaresi, 2022 yılı muhasebe kayıtlarında gerekli işlemleri yerine getirmiş olmakla beraber bu kayıtlar 2021 yılı mali tablolarını etkilememektedir. Yukarıdaki madde gereği, şüpheli hale gelen bir alacak karşılık ayrılıp giderleştirilmesinin, tahsil edilmesi halinde gelirlere alınmasının gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Döner Sermaye Tarafından Üretilen ve Satışı Yapılan Muhtelif Emtianın Stok Hesaplarına Alınmaması

Döner Sermaye İşletmesi Birimlerince üretilen mamullerin stok hesaplarına alınmadan doğrudan satışının yapıldığı ve mali tablolarda da stok hesaplarının yer almadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 152 Mamuller Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren “*Hesabın niteliği*” başlıklı 131’inci maddesinde, 152 Mamuller Hesabının, üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hâle gelmiş bulunan mamullerin izlenmesi için kullanılacağı; “*Hesabın işleyişi*” başlıklı 132’nci maddesinde ise üretimi tamamlanan yarı mamullerin maliyet bedelleri ile bu hesaba borç, 151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabına alacak kaydedileceği, maliyet dönemi sonlarında yarı mamul hesabına alınmadan doğrudan mamule dönüştürülen giderlerin bu hesaba borç, 711 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Yansıtma, 721 Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma, 731 Genel Üretim Giderleri Yansıtma hesaplarının mamulün üretimiyle ilgili olanlarına alacak kaydedileceği; satılan mamullerin bir taraftan maliyet bedelleri ile 152 Mamuller Hesabına alacak, 620 Satılan Mamuller Maliyeti Hesabına borç kaydedileceği belirtilmektedir.

Yapılan incelemede ise, veteriner ve ziraat fakülteleri gibi birimlerin mal ve hizmet satışları olmasına karşın yevmiye kayıtları ve mali tablolarında 152 Mamuller Hesabının ve 620 Satılan Mamuller Maliyeti Hesabının yer almadığı tespit edilmiştir. Satışı yapılan ürünlerin hesaplamaları yapılarak 151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabına ve sonrasında 152 Mamuller Hesabına kaydedilmediği, dolayısıyla Kurum 2021 yılı Bilançosunda ve Gelir Tablosunda bu hesapların yer almadığı görülmüştür.

Kamu idaresi, birimlerdeki personelin nitelik ve nicelik yönünden istenen seviyede olmaması nedeniyle eksikliklerin giderilmesi için 2021 yılında eğitim çalışmalarına başlamış, 2022 yılında da bu çalışmalarına devam etmiştir. Üretilen mamullerinin maliyetlerinin tespit edilerek ilgili hesaplara alınması, muhasebe sisteminin gereği olduğu kadar üretilen mamullerin takibi ve denetlenmesi açısından da önemli bulunmaktadır.

Satılmak üzere üretimi yapılan mamullerin Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde ilgili hesaplarda izlenmesi ve mali tabloların eksiksiz ve doğru verebilmesinin sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir. Bu şekilde işlem yapılmayarak 151 Yarı Mamuller-Üretim, 152 Mamuller ve 620 Satılan Mamuller Maliyeti

Hesaplarının 2021 yılı mali tablolarına eksik yansımaya neden olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Haklar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Tutarların Doğrudan Giderleştirilmesi

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından 260 Haklar Hesabına kaydedilmesi gereken yazılım, sistem ve lisans niteliğindeki hak alımların 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabı kullanılarak doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 Haklar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 222'nci maddesinde; haklar hesabının, bedeli karşılığı edinilen imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 223'üncü maddesinde ise hakların, maliyet bedeli ile 260 Haklar Hesabına borç, ilgili hesaplara alacak kaydedileceği, yararlanma süresi belli olanların sürenin bitiminde, yararlanma süresi belli olmayanların 5'inci yılın sonunda bu hesaba alacak, 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından yıl içerisinde 228.330,00 TL tutarındaki lisans alımının 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabı kullanılarak doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, İşletmeler tarafından bilgisayar yazılımı ve lisans alımlarının 260 Haklar Hesabında muhasebeleştirilmesi ve 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı kullanılarak amortisman ayrılması gerekmektedir. Ancak bilgisayar yazılımlarının ve lisans alımlarının doğrudan giderleştirilmesi sonucu 260 Haklar Hesabının mali tablolarda 228.330,00 TL tutarında eksik olarak yer aldığı tespit edilmiştir.

İşletme tarafından, Haklar Hesabına kaydedilmesi gereken tutarların doğrudan giderleştirilmesi hususunda Döner Sermaye İşletmesi harcama birimlerinin bilgilendirildiği, 2022 ve sonraki süreçte herhangi bir aksaklığa sebebiyet verilmemesi konusunda uyarıldığı ve 2022 ve sonrasında ilgili mevzuat çerçevesinde işlem yapılacağı ifade edilmiştir.

Düzeltilme işlemlerinin denetim yılında yapılmaması nedeniyle, söz konusu durum Döner Sermaye İşletmesinin 2021 yılı mali tablolarında 260 Haklar hesabının 228.330,00 TL noksan görünmesine yol açmaktadır.

BULGU 4: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi mali tabloları incelendiğinde işletme bünyesinde istihdam edilen işçiler için ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı ve ilgili hesaplara kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Temel muhasebe kavramları" başlıklı 29'uncu maddesinde; dönemsellik, işletmelerin faaliyetleri, belirli dönemlerde raporlanır ve her dönemin faaliyet sonuçları diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanır şeklinde tanımlanmıştır. Aynı maddede ihtiyatlılık, muhasebe uygulamasında muhtemel risklere ve olaylara karşı bu Yönetmelikte belirtilen durumlarda karşılık ayrılır şeklinde tanımlanmıştır.

Bahsedilen Yönetmelik'in 472 Kıdem tazminatı karşılığı hesabının niteliğinin düzenlendiği 354'üncü maddesinde; belirlenecek esaslar dâhilinde ayrılan bir yıldan uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 472 Kıdem tazminatı karşılığı hesabının işleyişinin düzenlendiği 355'inci maddesinde; faaliyet dönemini aşan bir süreyle ayrılan kıdem tazminatı karşılıkları 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak, 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına borç kaydedileceği, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıkları 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına borç, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in 372 Kıdem tazminatı hesabının niteliğinin düzenlendiği 311'inci maddesinde; belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve bir yıl içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, Döner Sermaye İşletmesinde işçi statüsünde istihdam edilen personel için ihtiyatlılık ve dönemsellik kavramları gereği 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılması suretiyle karşılık ayrılması, karşılığında 770 Genel

Yönetim Giderleri Hesabının kullanılması ve faaliyet dönemi içerisinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatlarının 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına aktarılması gerekmektedir.

İhtiyatlık ilkesine uygun olarak, muhtemel risklere ve olaylara karşı karşılık ayrılması gerekmektedir. Kıdem tazminatı karşılığı hesaplarının çalıştırılmaması mali tabloların eksik bilgi üretmesine neden olmaktadır.

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından, İşletme Müdürlüğü bünyesinde çalışmakta olan sürekli işçilere ait kıdem tazminatlarının Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına kaydedildiği, 2022 ve sonraki süreçte işletme bünyesinde istihdam edilen işçiler için ayrılacak olan kıdem tazminatı karşılıklarının 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına kaydedileceği ifade edilmiştir.

Ancak, Döner Sermaye İşletmesinin birleştirilmiş veriler defteri üzerinden yapılan incelemede, 372 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabına sadece Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi ile Diş Hekimliği Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde istihdam edilen personeller için kıdem tazminatı karşılığı ayrıldığı görülmüştür. Bahsedilen birimlerde çalışan işçilerin kıdem tazminatı tutarları da 372 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabında izlenmemelidir, bu hesap, ayrılan ve bir yıl içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır. 372 Kıdem Tazminatı Karşılıkları hesabında izlenen tutarlar bir yıldan uzun vadeli kıdem tazminatı tutarlarının takip edildiği 472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabında izlenmelidir.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne bağlı diğer harcama birimlerinde yukarıda aktarılan mevzuat hükümleri gereği, işçi statüsünde istihdam edilen personel için faaliyet döneminden sonraki yıllarda ödenecek kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, işçiler için mevzuat hükümlerine göre ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılığının ayrılmaması neticesinde; İşletmenin mali tablolarında 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ayrılması gereken kıdem tazminatı tutarı kadar noksan görünmektedir.

BULGU 5: Döner Sermayeden Yapılan Ek Ödemelerin Genel Yönetim Giderleri Hesabı Yerine Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına Kaydedilmesi

Döner sermayeden personele yapılan ödemelere ilişkin muhasebe kayıtlarının incelenmesinde, ek ödeme tutarlarının 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabının işleyişini düzenleyen 291'inci maddesinde; personele katkı payı, prim gibi değişik adlarla ödenecek tutarların 363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabına, yapılan kesintilerin ilgili hesaplara alacak, 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının işleyişini düzenleyen 518'inci maddesinde; personele her ne ad altında olursa olsun katkı payı olarak yapılan ödemelerin 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına borç, kesintilerin ilgili hesaplara, ödenmesi gereken tutarın ise 363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabının niteliğini düzenleyen 496'ncı maddesinde; hizmet işletmelerinde üretilen hizmetler için yapılan giderlerin fiili tutarlarının izlenmesi için kullanılacağı, hesabın işleyişini düzenleyen 497'nci maddesinde ise; hizmet üretimi için yapılan giderler ile maliyetlere yansıtılan genel yönetim giderlerinin 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi mali tablolarının incelenmesi neticesinde; döner sermaye katkı payına (ek ödeme) ilişkin tutarın 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından, döner sermayeden yapılan ek ödemelerin Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedilmesi konusunda tüm harcama birimlerinin bilgilendirilerek, 2022 ve sonraki süreçte herhangi bir aksaklığa sebebiyet vermemeleri konusunda uyarıldığı ve Döner Sermaye İşletmesi harcama birimleri tarafından gerekli işlemlerin gerçekleştirilmeye başlandığı ifade edilmiştir. Ancak söz konusu düzeltici işlemler 2022 yılında gerçekleştiğinden Döner Sermaye İşletmesi 2021 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

Sonuç olarak, Yönetmelik hükümleri gereğince her ne ad altında olursa olsun personele yapılan tüm döner sermaye katkı payı ödemelerinin (ek ödeme) 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına kaydedilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde kurulan birimler tarafından ihale edilen işlerin sözleşme bedelleri, ilgili taahhüt hesaplarında izlenmemektedir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Geçici 11'inci maddesi ve Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 597'nci maddesine istinaden hazırlanan 29 Eylül 2010 tarih ve 27714 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Genel Tebliği'nin "Yeni açılan nazım hesaplar" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; nazım hesaplar ana hesap grubunda; ödenek hesapları, taahhüt hesapları ile diğer nazım hesaplar grupları açıldığı ifade edilmiştir.

5'inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde;

"98" Taahhüt hesapları: Bu hesap grubu; yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilenler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılır ve niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

980 Gider Taahhütleri Hesabı

981 Gider Taahhütleri Alacaklı Hesabı

a) 980 Gider Taahhütleri Hesabı; yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen ve mevzuatı gereğince bunlara ilave edilen cari ve sermaye nitelikli taahhüt tutarlarının izlenmesi için kullanılır.

b) 981 Gider Taahhütleri Alacaklı Hesabı, "980 Gider Taahhütleri Hesabı" ile karşılıklı çalışır." denilmektedir.

Bu hükümlere göre girişilen taahhüt tutarlarının yanı sıra bu taahhütlerde meydana gelen artış tutarlarının da söz konusu taahhüt hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

Üniversitenin döner sermaye işletme birimlerinin ihale dosyalarının incelenmesi neticesinde; imzalanan sözleşmeler neticesinde girilen taahhüt tutarlarının nazım hesaplar izlenmediği görülmüştür.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından, tüm döner sermaye harcama birimlerine taahhüt hesaplarının kullanılması konusunda yazı ile bilgilendirme yapıldığı, 2022 ve sonraki süreçte herhangi bir aksaklığa sebebiyet verilmemesi konusunda uyarıda bulunulduğu ifade edilmiştir.

Ancak taahhüt hesaplarının kullanılması konusunda denetim yılı içerisinde herhangi bir düzeltici işlem yapılmadığından 2021 yılı mali tabloları etkilenmemiştir. Bu durumda açıklanan nedenlerle, İşletmenin 2021 yılı mali tablolarında 980 Taahhüt Giderleri Hesabı ile 981 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı görünmemektedir.

BULGU 7: Tıp Fakültesi Hastanesinde İstisna Kapsamında Olmayan Alımlarının İhalesiz Temin Edilmesi

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (h) bendi ile istisna edilen mal alımı kapsamında olmayan alımların ihalesiz yapıldığı görülmüştür.

Kanun'un 3'üncü maddesinin (h) bendi ile, kapsamdaki idarelerin kendi özel mevzuatı uyarınca hak sahiplerine sağlayacakları teşhis ve tedaviye yönelik hizmet alımları ile tedavisi kurumlarınca üstlenilen kişilerin ayakta tedavisi sırasında reçeteye bağlanan ilaç ve tıbbî malzemelerin kişilerce alımları, sağlık hizmeti sunan bu Kanun kapsamındaki idarelerin teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerinden yapacakları mal ve hizmet alımlarının ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç Kanundan istisna edilmiştir. İstisna kapsamında yapılacak olan alımlar Kanun hükümlerine tabi olmadan gerçekleştirilmektedir.

Kanun'un 3 (h) maddesinin gerekçesinde; kamu çalışanlarının ve çeşitli kanunlarla (yeşil kart uygulaması gibi) hak sahibi kılınan vatandaşların mali ve sosyal haklarının bir parçası olarak tedavi yardımı kapsamında yapılan teşhis ve tedavi hizmetleri için ihale açılmasının mümkün olmaması, diğer taraftan tedavisi kurumlarınca üstlenilen kişilerin ayakta tedavileri sırasında reçeteye bağlanan ilaç ve tıbbi malzeme alımlarının – zaten kişilerce yapıldığından – bu Kanun hükümlerine tabi olmaksızın gerçekleştirilmesi sağlanarak uygulamada gözlenen tereddütlerin giderilmesi sağlanmak istendiği ifade edilmiştir.

Yine aynı gerekçede; 4734 sayılı Kanun kapsamındaki sağlık hizmeti veren tüm idarelerin birbirlerinden teşhis ve tedaviye yönelik mal ve hizmet alımı imkanı getirilmektedir.

Sağlık Hizmeti Sunan 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Kapsamındaki İdarelerin Teşhis ve Tedaviye Yönelik Olarak Birbirlerinden Yapacakları Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Yönetmelik'te, Kanun kapsamındaki idarelerden sağlık hizmeti sunanların teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerinden yapacakları mal ve hizmet alımlarına ilişkin fiyatlandırma, faturalandırma ve ödeme, protokol düzenlenme gibi usul esaslar belirlenmiştir.

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından, sağlık hizmeti veren idare kapsamında değerlendirilemeyecek olan kuruluşlardan, teşhis ve tedaviye yönelik mal ve hizmet alımı kapsamında olmayan alımların yapıldığı görülmüştür. Bu kapsamda İşletme tarafından, İleri Teknoloji Fakültesi Döner Sermaye İşletmesinden azot, Ziraat Fakültesi Döner Sermaye İşletmesinden ekmek ve Güzel Sanatlar Fakültesi Döner Sermaye İşletmesinden yapılan matbaa alımları Kanun'un 3'üncü maddesinin (h) bendi ile istisna kapsamında herhangi bir ihale veya alım yöntemi kullanılmaksızın gerçekleştirilmiştir.

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından, Kamu İhale Genel Tebliğinin 3.3'üncü maddesinde belirtilen *“İdareler kendi bünyelerinde kurulmuş birimleri niteliğinde bulunan ve ayrı bir tüzelkişiliğe sahip olmayan döner sermaye işletmelerinden, bu işletmelerin faaliyet konuları ile sınırlı olmak kaydıyla, ürettikleri mal ve hizmetleri 4734 sayılı Kanunla öngörülen ihale usullerine tabi olmadan temin edebileceklerdir. İdarelerin kendilerine bağlı olan ve ayrı bir tüzel kişiliği bulunan döner sermaye işletmelerinin ürettikleri mal ve hizmetleri ise ancak, anılan Kanunda belirtilen hükümlere uygun olarak temin etmeleri mümkün bulunmaktadır.”* hükmüne istinaden İleri Teknoloji Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi, Ziraat Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi ve Güzel Sanatlar Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi ile aynı çatı içerisinde bulunulduğundan ve mal ve hizmetlerin daha hızlı ve daha düşük maliyetle temin edilmesinden dolayı alımların yapıldığı ifade edilmiştir.

Ancak, İşletme, kuruma bağlı olan yani ayrı bir tüzel kişiliği bulunmayan Döner Sermaye İşletmelerinden herhangi bir alım yapmak istediğinde, bu alımı “ihale usullerine tabi olmadan” yapabilecektir. İhale usulleri kullanılmadan yapılacak olan alımlar 4734 sayılı Kanun'un tamamından istisna edilmemiştir. İdare söz konusu alımları Kanun'un istisna maddesi olan 3'üncü maddesinin (h) bendi uyarınca yapmıştır. İdare, alımlarını rekabet, saydamlık, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerine uygun olacak şekilde gerçekleştirmelidir.

Açıklanan nedenlerle Döner Sermaye İşletmesince 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (h) bendi ile istisna edilen mal ve hizmet alımı kapsamında olmayan "azot, ekme ve matbaa" alımları Kanunda belirtilen ihale veya alım yöntemleri kullanılarak rekabet, saydamlık, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerine uygun olacak şekilde gerçekleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Veterinerlik Fakültesinde İstisna Kapsamında Olmayan Mal Tedariklerinin İhalesiz Yapılması

Selçuk Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (a) bendi ile istisna edilen mal alımı kapsamında olmayan alımların ihalesiz yapıldığı görülmüştür.

Kanun'un 3'üncü maddesinin (a) bendi ile, Kanun kapsamına giren kuruluşlarca, kuruluş amacı veya mevzuatı gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan üreticilerden veya ortaklarından yapılan tarım veya hayvancılıkla ilgili ürün alımları ve orman köylüleri kalkındırma kooperatiflerinin ve orman köylülerinin başlıca geçim kaynağını oluşturan ve 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında yürütülen ve o yerde bulunan orman köylülerine yaptırılacak olan hizmetler, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç Kanundan istisna edilmiştir. İstisna kapsamında yapılacak olan alımlar Kanun hükümlerine tabi olmadan gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresince 4734 sayılı Kanun ile istisna edilen Kanun kapsamına giren kuruluşlarca, kuruluş amacı veya mevzuatı gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan üreticilerden veya ortaklarından yapılan tarım veya hayvancılıkla ilgili ürün alımları kapsamında değerlendirilemeyecek olan "akaryakıt" alımları Kanunda belirtilen herhangi bir ihale veya alım yöntemi kullanılmaksızın doğrudan Türkiye Tarım Kredi Kooperatiflerinden temin edilmektedir.

İstisna kapsamında, işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan üreticilerden veya ortaklarından yapılan tarım veya hayvancılıkla ilgili ürünler ile orman köylülerine yaptırılacak olan hizmetler alınabilecektir. Döner Sermaye İşletmesi tarafından yapılan "akaryakıt" alımlarını istisna kapsamında değerlendirmek mümkün değildir.

Kamu İdaresince, söz konusu mal alımları Kanunda belirtilen ihale veya alım yöntemleri kullanılarak rekabet, saydamlık, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında

karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerine uygun olacak şekilde gerçekleştirilmelidir.

Veterinerlik Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (a) bendi ile istisna edilen mal alımları kapsamında olmayan akaryakıt alımlarının 2022 ve sonrasında parasal limitler dahilinde Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendine göre veya açık ihale usulü ile temin edileceği ifade edilmiştir.

Kanun'un 3'üncü maddesinin (a) bendi ile istisna edilen mal alımı kapsamında olmayan alımların denetim yılı içerisinde ihalesiz yapılmasından dolayı açıklanan nedenlerle, Döner Sermaye İşletmesince Kanun'un 3'üncü maddesinin (a) bendi ile istisna kapsamında olmayan "akaryakıt" alımları Kanun'da belirtilen ihale veya alım yöntemleri kullanılarak rekabet, saydamlık, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerine uygun olacak şekilde gerçekleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 9: Kurum Tarafından Feshedilen Sözleşmeler Kapsamında Kesin Teminatların Güncellenmeden Gelir Kaydedilmesi ve Faiz Alınmaması

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından ihale edilerek 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu kapsamında sözleşmeleri akdedilen işlerin idarece feshedilmesi durumunda yüklenicilerin verdiği kesin teminatların üretici fiyat endeksine göre güncellenerek gelir kaydedilmesi gerekirken güncelleme yapılmadan gelir kaydedildiği ve kesin teminat mektubunun bankasından talep tarihinden ödeme tarihine kadar geçen günlere ait kanuni faiziyle birlikte alınmadığı tespit edilmiştir.

4735 sayılı Kanun'un "İdarenin sözleşmeyi feshetmesi" başlıklı 20'nci maddesinin (a) bendi uyarınca; yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi üzerine, ihale dokümanında belirlenen oranda gecikme cezası uygulanmak üzere, idarenin en az on gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların gelir kaydedilmesi ve sözleşmenin feshedilerek hesabının genel hükümlere göre tasfiye edilmesi gerekmektedir.

Anılan Kanun'un "Sözleşmenin feshine ilişkin düzenlemeler" başlıklı 22'nci maddesinin ikinci fıkrasına göre ise; 19, 20 ve 21'inci maddelere göre sözleşmenin feshedilmesi

halinde, kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar alındığı tarihten gelir kaydedileceği tarihe kadar Devlet İstatistik Enstitüsünce (Türkiye İstatistik Kurumu) yayımlanan aylık toptan eşya fiyat endeksine göre güncellenir. Güncellenen tutar ile kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların tutarı arasındaki farkın yükleniciden tahsil edilmesi gerekmektedir.

Kamu İhale Kurumu tarafından kesin teminat mektubuna ilişkin standart formda; banka tarafından protesto çekmeye, hüküm ve adı geçenin iznini almaya gerek kalmaksızın ve yüklenici ile idare arasında ortaya çıkacak herhangi bir uyuşmazlık ve bunun akıbet ve kanuni sonuçları dikkate alınmaksızın, kesin teminat mektubunda yazılı tutarı ilk yazılı talep üzerine derhal ve gecikmeksizin idareye nakden ve tamamen, talep tarihinden ödeme tarihine kadar geçen günlere ait kanuni faiziyle birlikte ödeneceği bankanın imza atmaya yetkili temsilcisi ve sorumlusu tarafından bankanın ad ve hesabına taahhüt ve beyan edilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, ihale dokümanı ve sözleşme yükümlülüklerinin yükleniciler tarafından yerine getirilmemesine bağlı sözleşmelerin İdarece feshedilmesi durumunda, sözleşmenin akdi aşamasında İdarece yüklenicilerden alınan kesin ve varsa ek kesin teminatların üretici fiyat endeksi oranında güncellenerek gelir kayıt işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

Aynı zamanda gelir kaydedilmesi gereken kesin teminat mektubunun bankasından talep edildiği tarih ile ödeme tarihine kadar geçen günlere ait kanuni faiziyle birlikte gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesince ihale edilen ancak, yüklenicilerin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi sebebiyle 4735 sayılı Kanun'un 20'nci maddesinin (a) fıkrasına istinaden 2021 yılı içerisinde feshedildiği; ancak fesih sonucunda Kanun'un 22'nci maddesinin 2'nci fıkrasına göre Devlet İstatistik Enstitüsünce (Türkiye İstatistik Kurumu) yayımlanan endekse göre güncellenerek gelir kaydedilmesi gereken kesin teminatların güncelleme yapılmadan gelir kaydedildiği, gelir kaydedilmesi gereken teminat mektubu tutarlarının ilgili bankadan istendiği tarih ile banka tarafından ödemenin yapıldığı tarih arasında geçen günlere ait kanuni faizin tahsil edilmediği görülmüştür.

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından, feshedilen sözleşmeler kapsamında kesin teminatların güncellenerek gelir kaydedilmesi ve faiz alınması

konusunda gerekli hassasiyetin gösterileceği ve mevzuat çerçevesinde işlem yapılmasının sağlanacağı ifade edilmiştir.

Üniversite tarafından denetim yılı içerisinde feshedilen sözleşmelerin kesin teminatlarının güncellenmeden gelir kaydedilmesinden ve faiz alınmamasından dolayı açıklanan nedenlerle, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu kapsamında imzalanan ve yüklenicinin taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi, tek taraflı olarak sözleşmeyi feshetmesi gibi nedenlerle bozulan sözleşmelerin kesin teminatlarının üretici fiyat endeksine göre güncellenerek gelir kaydedilmesi ve bu tutarlara bankasından talep edildiği tarih ile talep tarihinden ödeme tarihine kadar geçen günlere kanuni faiz işletmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 10: Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilen Satın Almalarda Piyasa Fiyat Araştırmasının Belirli Standartlarda Yapılmaması

Selçuk Üniversitesi Veterinerlik ve Fen Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (d) bendine göre belli parasal limitler dahilinde yapılan alımlarda piyasa fiyat araştırmasının belli standartlar çerçevesinde yapılmadığı görülmüştür.

Kanun'un "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin son fıkrasında; bu maddeye göre yapılacak alımlarda, ihale komisyonu kurma yeterlik kuralları arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçların temin edilebileceği belirtilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22'nci maddesinin 22.1.1.4'üncü bendinde, Kanun'un 22'nci maddesine göre ihtiyaçların karşılanmasında görevlendirilen kişi veya kişilerin piyasada fiyat araştırması yapması ve buna ilişkin belgeleri dayanakları ile birlikte onay belgesine eklenmesinin zorunlu olduğu, gerekli görülmesi halinde, fiyat araştırmalarının, ilgili İhale Uygulama Yönetmeliklerinde yaklaşık maliyetin belirlenmesine ilişkin esas ve usuller çerçevesinde yapılabileceği belirtilmiştir.

İlgili İhale Uygulama Yönetmeliklerinde, yapılacak piyasa araştırmasına dayalı fiyat tespitlerinde; üreticilerden, ana bayilerden, toptancılardan, yetkili satıcılardan ve satıcılardan fiyat veya proforma fatura alınmak ve gerekli karşılaştırmalar yapılmak suretiyle uygun fiyatların netleştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Döner Sermaye İşletmesi tarafından Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendine göre belli parasal limitleri aşmayan ihtiyaçlara ilişkin alımlar; tek satıcıdan fiyat alınarak ve bu fiyata ilişkin belgeleri dayanakları ile birlikte onay belgesine eklenmeksizin gerçekleştirilmektedir.

Söz konusu alımlar yapılırken; piyasada bu malları üreten veya pazarlayan, sektörde lider gerçek veya tüzel kişilerden fiyat veya proforma fatura alınması, fiyat sorulacak kişi ve kuruluşlara yazı yazılması, bu yazıda alım yapılacak mal veya hizmetin niteliği, miktarı, teslim süresi, nakliyesi, sigortası ve diğer özel şartların (idari ve teknik şartlar) belirtilmesi, alımlara ilişkin bildirimlerin faks, posta, e-posta gibi iletişim araçlarıyla potansiyel tedarikçi ya da hizmet sunucularına duyurulması, alımlara ilişkin bilgilerin İşletmenin web sitesinde yayınlanması, giriş panosuna veya herkesin görebileceği yerlere asılması ve benzeri uygulamalar yapılması belirli standartlar çerçevesinde sağlıklı bir fiyat araştırması yapılmasına yardımcı olacaktır.

Selçuk Üniversitesi Veterinerlik ve Fen Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından, işin acele olması durumunda sehven bazı alımların piyasa fiyat araştırması yapılmadan gerçekleştirildiği, 2022 ve sonraki süreçte yapılacak olan alımlarda piyasa fiyat araştırması konusunda gerekli özenin gösterileceği ifade edilmiştir.

Doğrudan temin yöntemiyle denetim yılı içerisinde gerçekleştirilen satın almalarda piyasa fiyat araştırmasının belirli standartlarda yapılmamasından dolayı açıklanan nedenlerle, gerçekleştirilen satın almaların, piyasa fiyat araştırmasının belli bir biçimde her türlü fiyat araştırması yapılarak rekabet, saydamlık, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlayacak şekilde gerçekleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 11: Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alım Platformuna (EKAP) Kaydedilmemesi

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne bağlı birimlerde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinde belirtilen doğrudan temin yöntemi ile yapılan satın alma işlemlerinin Elektronik Kamu Alım Platformuna kaydedilmediği görülmüştür.

Kanun'un "Elektronik Kamu Alımları Platformu" başlıklı ek 1'inci maddesinde; satın alma süreciyle ilgili aşamalar ile her türlü bildirimler kısmen veya tamamen, Kurum tarafından oluşturulan Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden gerçekleştirilebileceği ve

Elektronik Kamu Alımları Platformunun kurulması ve işletilmesi ile ihale sürecinde elektronik araçların kullanımına ilişkin esas ve usuller Kurum tarafından belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Satın alma işlemlerinin uygulanmasında karşılaşılan tereddütlere açıklık getirilmesi ve bu hususlarda uyulması gerekli esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temin kayıt formu" başlıklı 30.9.2'nci maddesine göre doğrudan temin yoluyla yapılan alımların, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden kayıt altına alınması gerekmektedir.

Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden yapılan doğrudan temin işlem süreçlerinde idare kullanıcısı, kaydı yapılan satın alma işlemi ile ilgili hususları detayları ile Elektronik Kamu Alımları Platformu'na kaydedebilmektedir. Doğrudan temin işleminin mal, hizmet veya yapım işi olarak türü ve 22'nci maddenin hangi bendi ile alım yapıldığı gibi bilgiler bu hususlar arasındadır.

Ayrıca 4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin (1) bendinde bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı belirtilmiştir. İdarenin doğrudan teminleri Elektronik Kamu Alımları Platformu'na kaydetmemesi, mali yıl içerisinde Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılan toplam harcama tutarının Elektronik Kamu Alımları Platformu verileri ile elde edilememesine sebep olmaktadır.

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından, doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımların Elektronik Kamu Alım Platformuna kaydedilmesi hakkında tüm Döner Sermaye İşletme birimlerinin bilgilendirildiği ve söz konusu husus ile ilgili olarak ileriki süreçte herhangi bir aksaklığa sebebiyet vermemeleri konusunda uyarıldığı ifade edilmiştir. Ancak, yapılan incelemelerde denetim yılı içerisinde doğrudan temin ile yapılan satın alma işlemlerinin Elektronik Kamu Alımları Platformu'na kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdareleri tarafından yapılan satın almalarla ilgili belirlenen şekilde bilgi toplamak, adet, tutar ve diğer konular itibarıyla istatistikler oluşturmak ve yayımlamak görevi Kamu İhale Kurumuna verilmiştir. Sonuç olarak, Üniversite tarafından bu görevin etkin, hızlı ve sağlıklı bir şekilde yerine getirilebilmesi ve parasal limitler dâhilinde yapılan toplam harcama tutarlarının

Kamu İhale Kurumu tarafından tespit edilebilmesi için “Doğrudan Temin Kayıt Formu” doldurularak Elektronik Kamu Alımları Platformu’na kaydedilmelidir.

BULGU 12: İstisna Kapsamında ve Parasal Limit Dahilinde Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

Selçuk Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 3’üncü maddesinin (a) bendi ile istisna kapsamında ve parasal limit dahilinde firmalardan doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda Kamu İhale Kurumundan alım gerçekleştirilen firmaların yasaklı olup olmadığının kontrol edilmesi gerekirken, yasaklılık teyidi yapılmadan ihtiyaçlar temin edildiği görülmüştür.

Kanun’un 22’nci maddesinin (d) bendinde belirtilen ve her yıl Kamu İhale Kurumu tarafından güncellenen tutarı aşmayan mal ve hizmet alımları ve yapım işleri ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin mal ve hizmetlerin idarelerce ihale yapılmaksızın doğrudan temin edilmesi mümkün bulunmaktadır. Ayrıca Kanun’un 3’üncü maddesinin (a) bendi ile, Kanun kapsamına giren kuruluşlarca, kuruluş amacı veya mevzuatı gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan üreticilerden veya ortaklarından yapılan tarım veya hayvancılıkla ilgili ürün alımları ve orman köylüleri kalkındırma kooperatiflerinin ve orman köylülerinin başlıca geçim kaynağını oluşturan ve 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında yürütülen ve o yerde bulunan orman köylülerine yaptırılacak olan hizmetler, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç Kanundan istisna edilmiştir. İstisna kapsamında yapılacak olan alımlar Kanun hükümlerine tabi olmadan gerçekleştirilmektedir.

4734 sayılı Kanun’un 58’inci ve 4735 sayılı Kanun’un 26’ncı maddelerine göre haklarında yasaklama kararı verilen gerçek veya tüzel kişiler, 4734 sayılı Kanun’un 2’nci ve 3’üncü maddeleri uyarınca istisna edilenler dahil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklanacaktır.

Kamu İhale Genel Tebliği’nin “Teyit işlemleri” başlıklı 30.5’inci maddesinin 30.5.3’üncü fıkrasında, Kanun’un 3’üncü maddesi uyarınca istisna kapsamında yapılan alımlarda da Kanun kapsamında yapılan ihalelerde olduğu gibi ihale üzerinde kalan isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı Kurumdan teyit ettirileceği ifade edilmiştir. 4734 sayılı Kanun’un istisnalara ilişkin olarak 3’üncü maddesinde belirtilen işler istisna kapsamında olmasına rağmen, bu işlerin ihaleleri bu Kanunda belirtilen ceza ve ihalelerden yasaklama

hükümlerine tâbidir denilmektedir. Aynı maddenin 30.5.4'üncü fıkrasında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesi uyarınca ihtiyaçların doğrudan temin yöntemi kullanılarak belirli bir istekliden temin edilmesi halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığına teyit ettirilmeyeceği, ancak anılan Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumu'nun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmamasının gerektiği ifade edilmiştir.

İşletme tarafından doğrudan temin yöntemi kullanılarak yapılan alımlarda, firmaların yasaklılık teyidinin yapılması istisna dışında zorunlu değildir. Söz konusu istisna, parasal limit dahilinde doğrudan temin edilen alımlarda yasaklılık teyidinin yapılması gerektiği hususundadır.

Veterinerlik Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından, Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde firmalardan doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumunun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığı kontrolünün 2022 ve sonraki süreçte gerekli özenin gösterilerek yapılacağı ifade edilmiştir.

Ancak yapılan incelemede Döner Sermaye İşletmesince denetim yılı içerisinde Kanun'un 3'üncü maddesinin (a) bendi ile istisna edilmiş olan tarım veya hayvancılıkla ilgili ürün alımlarında ve, parasal limit dahilinde gerçekleştirilen doğrudan temin alımlarında yasaklılık teyidinin yapılmadığı görülmüştür.

Açıklanan nedenlerle istisna kapsamında gerçekleştirilen alımlarda ve doğrudan temin yöntemi ile yapılan alımlarda yasaklılık teyidinin gerçekleştirilerek ihalelere katılmaktan yasaklı olan kişi ya da firmalardan ihtiyaçların temin edilmemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 13: Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Yaptırılmaması

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde görev yapan tabiplerden bir kısmının, zorunlu olarak yaptırması gereken Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı tespit edilmiştir.

Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, dış tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, mesleki faaliyetleri sırasında kötü uygulamaları nedeniyle oluşabilecek zararlara karşı sigorta yaptırımları kanunen zorunlu tutulmuştur.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12'nci maddesinde, kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorunda olduğu, bu sigorta priminin yarısının kendileri tarafından, diğer yarısının döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçelerinden ödeneceği, bu maddedeki zorunlu sigortaları yaptırmayanlara, mülki idare amirince sigortası yaptırılmayan her kişi için beş bin Türk Lirası idari para cezası verileceği belirtilmiş olup, kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, dış tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorunda oldukları yolunda emredici hükümlere yer verilmiştir.

Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğın “Primlerin Ödenmesi ve Kurum Katkılarının Tahsili ile İadesi” başlıklı 3'üncü maddesinde, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, yaptıracakları sigorta sözleşmesinin primlerini sigortacıya veya sigorta acentesine ödedikten sonra, ödedikleri prim tutarının yarısını döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçesinden geri alabileceği, geri ödemelerin ise sigortaya ilişkin poliçe veya sigorta şirketi ya da sigorta acentesinin kaşesini taşıyan prim ödeme makbuzunun bir örneğinin ibrazı üzerine ilgili kurum tarafından en geç otuz gün içinde yapılacağı belirtilmiştir.

Bu çerçevede Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, dış tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, mesleki faaliyetleri sırasında kötü uygulamaları nedeniyle oluşabilecek zararlara karşı sigorta yaptırımları kanunen zorunlu tutulmuştur.

Tıp Fakültesi Hastanesi tarafından, Tıp Fakültesi Dekanlığınca öğretim üyeleri ve araştırma görevlilerine zorunlu mali sorumluluk sigortalarını yapmaları hususunda yazı ile konunun ciddiyetinin hatırlatıldığı ifade edilmiştir. Ancak Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi

Hastanesinde yapılan incelemede, hastanede çalışan 450'den fazla tabibin Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde görev yapan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulamadan kaynaklanacak tazminatlara ilişkin olarak, gerek zarar gören kişilerin gerek kurumlarının veya rücu edilmesi halinde kendilerinin zararlarının en aza indirilmesi için Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının yaptırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 14: Bireysel Emeklilik Sistemine Yapılan Ödemelerin Zamanında Yapılmaması

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından, bireysel emeklilik sistemine dahil olan işçilerin katkı paylarının emeklilik şirketine zamanında yatırılmadığı görülmüştür.

Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nun "Çalışanların otomatik olarak bir emeklilik planına dâhil edilmesi" başlıklı ek 2'nci maddesinin ikinci fıkrasında; çalışan katkı payının, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu çerçevesinde belirlenen prime esas kazancının yüzde üçüne karşılık gelen tutar olduğu, bu tutarın, en geç çalışanın ücretinin ödeme gününü takip eden iş günü, Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu hükümleri uyarınca işveren tarafından şirkete aktarılacağı, işverenin katkı payını zamanında şirkete aktarmaması veya geç aktarması durumunda çalışanın varsa birikiminde oluşan parasal kaybindan sorumlu olduğu ifade edilmiştir.

Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelik'in "Çalışan katkı payı ve katkı payının işveren tarafından şirkete aktarılması" başlıklı 22/F maddesinin altıncı fıkrasında; katkı payının, belirlenen ücret ödeme gününü takip eden işgünü, banka aracılığıyla emeklilik şirketince bildirilen tek bir hesaba aktarılacağı, aynı maddenin dokuzuncu fıkrasında; işveren kaynaklı hatalar nedeniyle ortaya çıkan çalışan zararlarının giderilmesi ve her türlü masrafın karşılanmasının işverenin sorumluluğunda olduğu belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Sigortacılık Genel Müdürlüğü) tarafından 18.04.2019 tarihinde yayınlanan Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Genelgede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Genelge (2019/3)'nin "Katkı payına ilişkin işverenin sorumlulukları" başlıklı 3'üncü

maddesinin üçüncü fıkrasında; işverenin, katkı payına ilişkin her türlü iş ve işlemin hatasız şekilde yürütülmesini teminen gerekli tedbirleri almakla yükümlü olduğu, işverenden kaynaklanan hatalar nedeniyle ortaya çıkan çalışan zararının giderilmesi ve ödenmemiş, geç veya eksik ödenmiş katkı paylarına ilişkin her türlü masrafın karşılanması işverenin sorumluluğunda olduğu, işverenin, ödemediği, geç ödemediği veya eksik ödemediği katkı paylarına ilişkin gerekli düzeltmeleri ivedilikle yapmak zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır.

Mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde; sistemin işleyişi kapsamında, işverenler tarafından yerine getirilecek en önemli yükümlülüklerden birinin, çalışan tarafından sisteme ödenecek katkı paylarının çalışanın ücretinden kesilerek emeklilik şirketine aktarılması olduğu, işverenin, katkı payını zamanında emeklilik şirketine aktarmaması veya geç aktarması halinde çalışanın birikiminde oluşabilecek parasal kaybı telafi etmek zorunda olduğu belirtilmiştir.

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde çalışan işçilerin belirlenen ücret ödeme günü her ayın başı olarak belirlenmiş olmasına rağmen, işçilerin prime esas kazançlarının belli bir oranına karşılık gelen ve ele geçecek aylıklarından kesilip emeklilik şirketine gönderilecek olan tutarların şirkete, ücret ödeme gününü takip eden iş gününden daha sonra gönderildiği görülmüştür.

İşletme tarafından, harcama birimleriyle görüşülerek bireysel emeklilik katkı paylarının zamanında emeklilik şirketine aktarılması hususunda daha dikkatli olunacağı ifade edilmiştir.

Bireysel emeklilik sistemine yapılan ödemelerin denetim yılı içerisinde zamanında yapılmamasından dolayı açıklanan nedenlerle, işveren olarak Döner Sermaye İşletmesinin ilgililerin aylıklarından bireysel emeklilik katkı payı olarak kestiği tutarların parasal kayba uğramaması, çalışanların herhangi bir zarara uğramaması ve İşletmenin katkı payı tutarlarını emeklilik şirketine geç aktarmaktan dolayı bütçesinden karşılaması gereken bir masrafla karşılaşmaması adına üzerine düşen sorumluluğu zamanında yerine getirmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 15: Döner Sermayeli Kuruluşlarca Üretilen Hizmet Bedellerinde İndirimli Tarife Uygulanması

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde kurulan bazı birimlerde üretilen mal ve hizmetlerin bedelleri, kimi birimlerde bünyesinde bulunan personele

ve personelin birinci derece yakınlarına ücretsiz, kimi birimlerde ise üniversite personeline belli bir oranda indirimli olarak uygulanmaktadır.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinde; döner sermayeli kuruluşlarca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticari indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Yükseköğretim Kanununun 58'inci maddesi uyarınca, yükseköğretim kurumlarının eğitim, öğretim, araştırma ve uygulama birimlerinde kendi faaliyet alanları kapsamında bulunmak suretiyle kurulacak döner sermaye işletmelerinin kuruluş ve işleyişine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla çıkarılan Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik'in "Fiyatların tespiti" başlıklı 7'nci maddesinin 2'nci fıkrasında; 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre, döner sermaye işletmesine bağlı birimler tarafından üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticari indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'nin "Otelcilik hizmetlerinde ilave ücret uygulaması" başlıklı 1.9.4'üncü maddesinde; Sözleşmeli/protokollü sağlık kurumlarının, asgari banyo, TV ve telefon bulunan; 2 yataklı odalarda sundukları otelcilik hizmetleri için "Standart yatak tarifesi" işlem bedelinin 1,5 katını, tek yataklı odalarda ise 3 katını geçmemek üzere kişilerden ilave ücret alabileceği, Günübirlik tedavi kapsamındaki işlemler sırasında verilen otelcilik hizmeti için ise en fazla "Gündüz yatak tarifesi" işlem bedelinin 3 katına kadar ilave ücret alınabileceği ve istisnai sağlık hizmetlerinde otelcilik hizmetleri için ayrıca ilave ücret uygulanamayacağı ifade edilmiştir.

Tebliğ ile kurumlara, belirlenen sınırlamalar içerisinde ilave özel oda ücreti tespit etme yetkisi verilmekte, Kanun ve Yönetmelik ile de belirlenen bu ücretin herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmayacağı vurgulanmıştır. Bir başka deyişle "otelcilik hizmetlerinde ilave ücret" konusunda kişiler veya kurumlar için bir indirim veya muafiyet söz konusu değildir.

İşletme tarafından, Döner Sermaye İşletmesi harcama birimlerinin, döner sermayeli kuruluşlarca üretilen hizmet bedellerinde indirimli tarife uygulanmaması husunda yazı ile bilgilendirildiği ifade edilmiştir.

Tıp Fakültesi Hastanesi tarafından, hastane kliniklerinde tedavi gören ve tıbbi zorunluluk nedeniyle (izolasyon, bulaşıcı hastalık, enfeksiyon vb.) tek kişilik ve iki kişilik odada kalması gereken hastalardan ilgili bölümün resmi yazısına istinaden ücret alınmadığı belirtilmiştir. Tıbbi zorunluluk nedeniyle ücret alınmaması durumu dışında, Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi personeli ve personelin birinci derece yakınlarına özel odalardan herhangi bir ücret alınmaksızın faydalandırılmaktadır.

Ayrıca Tıp Fakültesi Hastanesi dışında, Sürekli Eğitim Merkezi ve Deneysel Tıp Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından açılmış olan eğitim programlarına üniversite personeli başvurduğu takdirde belli bir oranda indirim yapılarak tahsilat gerçekleştirilmektedir.

Açıklanan nedenlerle, üniversite tarafından belirlenen ilave özel oda ve eğitim ücretlerinin, hastane ve üniversite personeli dâhil hizmetten yararlanmak isteyen herkese aynı tarife uygulanarak alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 16: Faaliyeti Olmayan Döner Sermaye İşletme Birimlerinin Bulunması

Bazı döner sermaye işletme birimlerinin kuruluşundan bu yana veya belli bir süre sonra herhangi bir faaliyette bulunmadığı görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Döner sermaye" başlıklı 58'inci maddesinin (a) fıkrasında; yükseköğretim kurumlarında üniversite yönetim kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile döner sermaye işletmesi kurulabileceği ifade edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik'in "Kuruluş" başlıklı 4'üncü maddesinde; yükseköğretim kurumlarınca, ilgili yönetim kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak döner sermaye işletmesi kurulabileceği ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 'Faaliyet Alanları' başlıklı 5'inci maddesinde ise;

"Döner sermaye işletmelerinin yükseköğretim kurumlarının esas faaliyetlerini aksatmayacak şekilde çalıştırılması gerekir. Bu işletmelerin;

a) Bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, araştırma, uygulama ve benzeri hizmetler yapmak,

b) Belirli bilimsel sonuçların uygulamasını sağlamak,

c) Üniversite ve ona bağlı kurumlarda hasta muayene ve tedavisi yapmak ve bunlarla ilgili tahlil ve araştırmaları yürütmek,

ç) Yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim faaliyet alanları ile sınırlı olarak mal ve hizmet üretiminde bulunmak,

amaçlarından biri veya birkaçına yönelik faaliyette bulunması gerekir.

Döner sermaye işletmeleri, çalışmalarını sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutar.” denilerek döner sermaye işletmelerinin yukarıda sıralanan faaliyetlerden bir veya birkaçına yönelik mal veya hizmet üretiminde bulunması gerektiği açıkça belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; Üniversite Yönetim Kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile kurulan Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünde 2021 yılı itibariyle 4 döner sermaye işletme biriminin herhangi bir faaliyette bulunmadığı görülmüştür. Oysa bu birimler döner sermaye ile ödenek verilen birimlerdir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesi uyarınca düzenlenen “Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik”in 5'inci maddesinde de belirtildiği gibi döner sermaye işletmelerinin bu maddede sayılan mal ve hizmet üretiminde bulunmak amaçlarından biri veya birkaçına yönelik faaliyette bulunması gerekmektedir.

İşletme tarafından, 2021 mali yılı içerisinde herhangi bir faaliyette bulunmayan birimlerin kapatılmasına ilişkin Üniversite Yönetim Kurulu kararı alındığı ve faaliyeti bulunmayan işletme birimlerinin kapatılması için gerekli bilgilendirmenin yapıldığı ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, herhangi bir mal ve hizmet üretiminde bulunmayan söz konusu işletmelerin, özellikle ay sonu ve yıl sonu itibariyle DMİS üzerindeki gereksiz işlem yükü ve hacminin azaltılması açısından tasfiye edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 17: Taşınır Kayıt Yetkilisi ve Taşınır Kontrol Yetkilisi Görevlerinin Aynı Kişide Birleşmesi

Diş Hekimliği Fakültesi Döner Sermaye İşletmesinde taşınır kayıt yetkilisi ve taşınır kontrol yetkilisi görevinin aynı kişi tarafından yerine getirildiği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında; taşınır kayıt yetkilileri, harcama yetkililerince, memuriyet veya çalışma unvanına bağlı kalmaksızın, taşınır kayıt ve işlemlerini bu Yönetmelikte belirtilen usule uygun şekilde yapabilecek bilgi ve niteliklere sahip personel arasından görevlendirileceği, taşınır işlemleri yoğun olan harcama birimlerinde birden fazla taşınır kayıt yetkilisi görevlendirileceği, kamu idarelerince ihtiyaç duyulması halinde birden fazla harcama biriminin taşınır kayıtları harcama birimleri itibarıyla ayrı ayrı tutulmak kaydıyla, bir taşınır kayıt yetkilisi tarafından yürütülebileceği belirtilmiştir.

Aynı maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında taşınır kontrol yetkilileri, harcama yetkililerince, taşınır kayıt yetkilisinin yapmış olduğu kayıt ve işlemleri kontrol etmek üzere yardımcılardan veya bunların bir alt kademesindeki yöneticileri arasından görevlendirileceği, personel yetersizliği nedeniyle taşınır kontrol yetkilisi görevlendirilemeyen harcama birimlerinde ise bu görev harcama yetkilisi tarafından yerine getirileceği, taşınır kontrol yetkilisi ile taşınır kayıt yetkilisi görevi aynı kişide birleşmeyeceği ifade edilmiştir.

Taşınırları teslim alan, sorumluluğundaki ambarlarda muhafaza eden, kullanıcılarına ve kullanım yerlerine teslim eden, taşınırlara ilişkin kayıtları tutan, bunlara ilişkin belge ve cetvelleri düzenleyen taşınır kayıt yetkilisi ile kayıt ve işlemler ile düzenlenen belge ve cetvellerin mevzuata ve mali tablolara uygunluğunu kontrol edenin aynı kişi olması kayıt ve kontrol sürecinin sağlıklı işlemesine engel olacaktır.

İşletme tarafından, Döner Sermaye İşletme harcama birimlerinin taşınır kayıt yetkilisi ve taşınır kontrol yetkilisi görevlerinin aynı kişide birleşmemesi hususunda yazı ile bilgilendirildiği, 2022 ve sonraki süreçte herhangi bir aksaklığa sebebiyet verilmemesi konusunda gerekli uyarıların yapıldığı ifade edilmiştir. Ancak denetim yılı içerisinde yapılan incelemelerde, Diş Hekimliği Fakültesi Döner Sermaye İşletmesinde, taşınır yönetim sistemi için taşınır kayıt ve taşınır kontrol yetkisine ilişkin görevlendirmelerin bu yetkileri aynı kişi kullanacak şekilde yapıldığı görülmüştür.

Açıklanana nedenlerle taşınır kontrol yetkilisi ile taşınır kayıt yetkilisi görevinin ayrı kişilerce yürütülmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 18: Yevmiye Defterinde Bazı Yevmiye Numaralarının Boş Bırakılması

Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğünün yevmiye defteri üzerinden yapılan incelemede, yevmiye sıra numaralarının atlanıldığı veya boş bırakıldığı tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin; "Kayıt düzeni ve kayıt düzeltmesi" başlıklı 40'ıncı maddesinde; muhasebe işlemlerinin, gerçekleşme sırasına göre düzenli bir şekilde hesap dönemi başında "1"den başlamak üzere hesap döneminin sonuna kadar numaralandırarak kaydedeceği belirtilmiştir.

Yönetmelik'in "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 57'nci maddesinin ikinci fıkrasında; muhasebe işlemlerinin, yevmiye tarihi ve müteselsil sıra numarasına göre maddeler hâlinde önce yevmiye defterine kaydedileceği, muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında "1"den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verileceği ifade edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun başlıklı 183'üncü maddesinde; yevmiye defteri, kayda geçirilmesi icap eden muamelelerin tarih sırasıyla ve madde halinde tertipli olarak yazıldığı defter olarak tanımlanmıştır. Aynı maddede; yevmiye defterinin ciltli ve sahifelerinin müteselsil sıra numaralı olduğu belirtilmiştir.

Genel kabul görmüş muhasebenin temel kavramları ve Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesinde yevmiye defterine kayıt, belgelere dayanarak, tarih sırasıyla ve ardışık sıra numaraları kullanılarak yapılmalıdır. Ancak Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; 122 adet yevmiye numarasına kayıt yapılmadan atlandığı, bu yevmiye numaralarının boş olduğu tespit edilmiştir.

İşletme tarafından, 122 adet boş yevmiyenin yanlış yapılan ya da mükerrer kayıtların silinmesinden kaynaklandığını, muhasebe kayıtlarının mevzuata uygun sıra numaralı olarak tutulmasına özen gösterileceği ifade edilmiştir.

Yevmiye defterinde denetim yılı içerisinde bazı yevmiye numaralarının boş bırakılmasından dolayı açıklanan nedenlerle, muhasebe kayıtlarının mevzuata uygun şekilde

tutulmasını sağlamak adına yevmiye defterinde boş, atlanan yevmiye numaralarının olmaması, yevmiye kayıtlarının birbirini takip eden sıra numaralı olarak tutulması gerektiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER**EK 1: ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME FORMU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu				
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama	
Döner Sermaye Tarafından Üretilen ve Satışı Yapılan Muhtelif Emtiyanın Stok Hesaplarına Alınmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgunun gereği yerine getirilmemiş ancak çalışmaların sürdüğü anlaşılmıştır. Bu nedenle tekrar bulgu konusu yapılmıştır.	
Gayrimaddi Hak Alımlarının Haklar Hesabı'nda Muhasebeleştirilmemesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Üniversitenin verdiği cevaptan bulgu gereği yerine getirildiği belirtilmesine karşılık bazı birimlerde henüz bulgu gereğinin yerine getirilmediği anlaşıldığından cari dönemde de bulgu konusu yapılmıştır.	
Kurumun Alacaklarıyla İlgili Sağlıklı Veriye Ulaşılabilmesi ve Tahsili Şüpheli Hale Gelen Alacakların Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında Takip Edilmemesi	2020	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu gereği işlemlerin kısmen yerine getirildiği anlaşıldığından eksik kısım için tekrar bulgu konusu yapılmıştır.	

